

ՄԵՐ ԱՆԿԻՆԵՆ

Վերջապես Տեղեկ Շարժեցաւ

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան կը շարունակէ հաւատարիմ մնալ իր խոստումներուն: Կոռուպցիայի դէմ պայքարի գծով իրաւապահ մարմիններու գործողութիւնները դադար չունին: Անէն օր ի յայտ կու գան նոր բացայայտումներ, որոնք կը հաստատեն ժողովուրդի մօտ տարիներ շարունակ գոյութիւն ունեցած կասկածները եւ քիչ մըն ալ աւելին: Պետական պիտոճէ կը վերադարձուին միլիոնաւոր տոլարներ, որոնք ապօրէն միջոցներով ու չարաշահումներով ձեռք ձգուած են նախկին մեծ ու փոքր իշխանաւորներու կողմէ: Ցարդ արձանագրուած բացայայտումները միայն մակերեսն են եւ անկասկած շատ աւելին ի յայտ պիտի գայ յաջորդող օրերուն եւ ամիսներուն:

Նիկոլ Փաշինեանի գլխաւոր խոստումներէն մին կը հանդիսանար 2008 թուականի Մարտի 1-ին ժողովուրդի դէմ գործադրուած բռնի միջոցներու հետեւանքով տասը անմեղ քաղաքացիներու սպանութեան բացայայտումը: Տասը տարի շարունակ այս հարցի ուղղութեամբ ոչ մէկ տեղաշարժ արձանագրուելէ ետք, քննչական մարմինները ձերբակալման առաջին որոշումը կայացուցին այդ ժամանակուայ պաշտպանութեան նախարար զօրավար-գնդապետ Սիքայէլ Յարութիւնեանի նկատմամբ՝ բանակը ներքին քաղաքականութեան մէջ միջամուխ դարձնելու մեղադրանքով:

Յեղափոխութենէն կարճ ժամանակ առաջ, ընդդիմադիր պատգամաւորներու նախաձեռնութեամբ Ազգային ժողովէն ներս Մարտ 1-ի սպանդին շուրջ տեղի ունեցած լուսններու ընթացքին, նախկին գլխաւոր դատախազին հարց տրուեցաւ, թէ արդեօ՞ք հարցաքննուած էր Ռոբերդ Քոչարեանը: Ոչ աւելի ոչ պակաս ան պատասխանեց՝ «հարցաքննել ի՞նչ ըսելու համար»:

Շնորհիւ յեղափոխութեան յաղթանակին, Ռոբերդ Քոչարեան վերջապէս կանչուած է հարցաքննութեան, պատասխանելու համար մէկ յստակ հարցումի. Ո՞վ հրաման տուաւ պաշտպանութեան նախարարին բանակը մտցնելու մայրաքաղաք եւ ապա կրակելու խաղաղ անցորդներու վրայ: Այստեղ բարդութիւններ չկան: Կամ այն է որ, պաշտպանութեան նախարարը գործած է ինքնագլուխ, որուն համար պէտք է պատասխանատուութեան ենթարկուի, եւ կամ գործած է Ռոբերդ Քոչարեանի հրամանով:

Բոլորը հաւատացած էին, որ «Մարտի 1-ի» բացայայտումը կրնայ միայն ու միայն իրականացաւ իշխանափոխութենէն ետք: Այսօր, տասնամեայ քողարկումէ ետք, «Մարտի 1»-ի գործը սկսած է շարժիլ իր տեղէն:

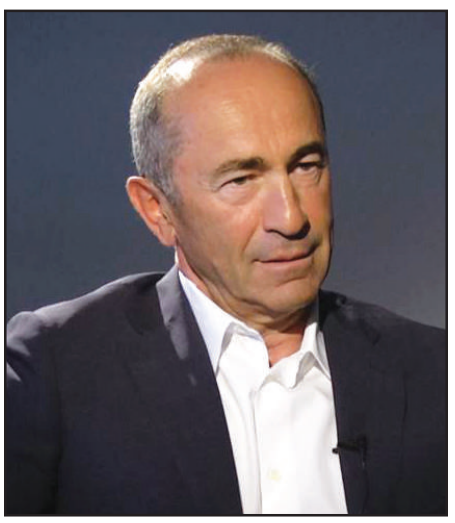
«ՄԱՍԻՍ»

Մարտ 1-ի Սպանդի Գործով Ձերբակալման Որոշում Նախկին Պաշտպանութեան Նախարարին Նկատմամբ Ռոբերդ Քոչարեան Կանչուած է Հարցաքննութեան

2008 Մարտ 1-2-ին Երեւանի մէջ տեղի ունեցած իրադարձութիւններուն վերաբերեալ, որուն գոհ գացին 10 անմեղ քաղաքացիներ, Յուլիս 3-ին քրէական գործ յարուցուած է Հայաստանի Հանրապետութեան սահմանադրական կարգը բռնութեամբ տապալելու դէպքին առիթով:

Նախաքննութեամբ ձեռք բերուած ապացոյցներու բաւարար ապացոյցներու հիման վրայ որոշում կայացուած է Հայաստանի Հանրապետութեան պաշտպանութեան նախկին նախարար՝ զօրավար-գնդապետ Միքայէլ Յարութիւնեանը իբրեւ մեղադրեալ ներգրուելու մասին այն բանի համար, որ ան, այլ անձերու հետ նախնական համաձայնութեամբ, տապալած է սահմանադրական կարգը՝ բանակը ներգրուելով ներքին քաղաքական հարցերու մէջ:

Այսպէս, պարզուած է, որ Փետրուար 19, 2008-ին տեղի ունեցած Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահի ընտրութեան նախապատրաստման եւ իրական-

Ռոբերդ Քոչարեան

նացման ընթացքին տեղի ունեցած են այնպիսի ընտրախախտումներ, որոնք, ըստ հասարակութեան լայն շերտերու, խախտած են այդ ժամանակ գործող ՀՀ Սահմանադրութեան 4-րդ յօդուածին մէջ ամրագրուած՝ ընտրական իրաւունքի հիմնական սկզբունքները, որուն իբրեւ արդիւնք ժողովուրդը գրկուած է ազատ ընտրութիւններ-

Սիքայէլ Յարութիւնեան

րու միջոցով իր իշխանութիւն իրականացնելու հնարաւորութենէն: Ընտրութիւններուն ընթացքին կատարուած մեծածաւալ խախտումները, որոնք հասարակական կազմակերպութիւններու, տարբեր իրաւապաշտպան կառույցներու եւ քաղաքացիներու կողմէ վերադր-

Շար.ը էջ 5

Փոխ-Վարչապետ Աւինեանի Եւ Մշակոյթի Նախարար Լիլիթ Մակունցի Այցելութիւնները Լոս Անձելոս

Հայաստանի փոխ-վարչապետ Տիգրան Աւինեանի հանդիպումը գործարար շրջանակներու հետ

Անցնող շաբթուան ընթացքին առանձին այցելութիւններով Լոս Անձելոս կը գտնուէին Հայաստանի փոխ-վարչապետ Տիգրան Աւինեան ու նաեւ Մշակոյթի նախարար Լիլիթ Մակունց:

Փոխ-վարչապետի ու անոր ընկերակցող պատուիրակութեան համար Հայաստանի աւագ հիւպատոսութիւնը բարի գալուստի ընդունելութիւն մը կազմակերպած էր Ուրբաթ, Յունիսի 29-ին, հիւպատոսարանի դահլիճին մէջ: Հանդիպման ներկայ էին գաղութիս հոգեւոր առաջնորդներ ու քաղաքական եւ այլ կազմակերպութեան

ներկայացուցիչները: Իր ելոյթին մէջ փոխ-վարչապետ Տիգրան Աւինեան շնորհակալութիւն յայտնեց ջերմ ընդունելութեան համար եւ շեշտեց Հայաստանի Նոր կառավարութեան առաջադրանքները, որոնք պիտի ծառայեն երկրի յառաջընթացին եւ կեանքի բարելաւումին: Ապա կարեւորեց Հայրենիք-սփիւռք համագործակցութեան անհրաժեշտութիւնը: Ան ծանօթացուց նաեւ իր պատուիրակութեան մաս կազմող կարգ մը անդամները. Տնտեսու-

Ձերբակալուած է «Հայաստան» Համահայկական Հիմնադրամի Տնօրէն Արա Վարդանեանը

Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Անվտանգութեան Ծառայութեան մօտ ստացուած տուեալներու հիման վրայ 2 յուլիսին իւրացումներ կատարելու, ինչպէս նաեւ հասարակական կազմակերպութեան ծառայողի կողմէն լիազօրութիւնները շարաշահելու կասկածանքով բերման ենթարկուած է «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի տնօրէն Արա Վարդանեանը:

Փաստական հանգամանքներու ճնշման ներքոյ վարդանեանը խոստովանած է, որ տնօրինելով հիմնադրամին տրամադրուած 25 միլիոն դրամի վարկային գիծով դրամատնային քարտը՝ անոր միջոցներն օգտագործած է անձնական նպատակներով, այդ շարքին անոնք ուղղելով տարբեր առցանց խաղատներու մէջ խաղադրոյքներ կատարելուն:

Ըստ իր խօսքերուն, վարկային քարտէն վատնած միջոցները վարդանեանը ետ վերադարձուցած է հիմնադրամին հանգանակուած գումարներու հաշիւին: Այնուհետեւ անձնական միջոցները կանխիկ մուտքագրած է հիմնադրամի հաշուապահութիւն՝ այդպիսով

Շար.ը էջ 5

Շար.ը էջ 5

ՎԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՄԱՍՈՒԼ

Նիկոլ Փաշինեանի Վարկանիշն ու Յեղափոխութեան Ապագան

ԱՐԱՍ ԱՄՍՏՈՒՆԻ

Հայաստանում այլեւս միայն ծոյլերը չեն խօսում այն մասին, որ նոր կառավարութիւնը ժամանակի ընթացքում կը կորցնի յեղափոխական վարկանիշը, եւ ըստ այդմ պէտք է արտահերթ ընտրութիւնը լինի հնարաւորինս շուտ, կամ պէտք է շատ ուշադիր լինի ժամանակի հարցում: Ընդ որում շատ դէպքերում պարզ է, դա ասուում է յեղափոխութեան ու նոր կառավարութեան համար մտահոգութեամբ, թէ՛ աւելի շատ հենց դրա, այսինքն՝ ժամանակի ընթացքում անյաջողութեան սպասումով: Բոլոր դէպքերում, խնդիրը, անշուշտ, ասողների մոտիւսացումն է, այլ այն, թէ ինչ են ասում: Իսկ ասուում է մի բան, որը խորքային առումով ոչ միայն իր մէջ ունի չի պարունակում յեղափոխութեան համար, այլ ըստ էութեան կարող է նպաստել յեղափոխութիւնից քաղաքական դասական համակարգ անցման սահուն ընթացքին:

Իսկ ո՞վ ասաց, որ յեղափոխութեան յաջողութիւնն այն է լինելու, որ Նիկոլ Փաշինեանը արտահերթ ընտրութեանն իր թիմով հաւաքի ասենք 90, կամ 80, կամ թէկուզ 70 տոկոս ձայն: Սրանք ամենեւին ժողովրդավարական թուեր չեն, իսկ մեր բոլորիս նպատակը, ու նաեւ յեղափոխութեան նպատակը կարծես թէ եղել է ժողովրդավարական Հայաստանի ձեւաւորումը: Հետեւաբար, ինչքան ուզել խփելու տրամաբանութիւնը պէտք է իր տեղ գիշի ընտրութեան տրամաբանութեանը: Ըստ այդմ էլ, առանցքային խնդիրը Նիկոլ Փաշինեանի եւ նրա թիմի վարկանիշը է ընտրութեան պահին:

Առանցքային խնդիրը այն է, թէ ընտրութեան պահին Նիկոլ Փաշինեանն ու նրա թիմը ինչպիսի խաղի կանոն են հաստատած լինելու, ինչպիսի օրէնսդրական փոփո-

խութիւնների են ենթարկելու ընտրական համակարգը, նաեւ կուսակցական, քաղաքական համակարգը, ստեղծելով խաղի այնպիսի կանոններ, որոնք Հայաստանում վերջապէս թոյլ կտան անցկացնել քաղաքական ընտրութիւն:

Դա է խնդիրը եւ Նիկոլ Փաշինեանի ու նրա թիմի քաղաքական ու եթէ կ'ուզէք՝ պատմական առաքելութիւնը: Վերջին հաշուով, եթէ Նիկոլ Փաշինեանը չի ունենում այն նոյն վարկանիշը, որը ունէր թաւաշայ յեղափոխութեան յաղթանակի պահին կամ այս պահին, դա դեռ ինքնաբերաբար չի նշանակելու հակափոփոխութիւն: Անհրաժեշտ է արձանագրել դա՝ յեղափոխութիւնը չի ասոցացում Նիկոլ Փաշինեանի եւ նրա թիմի ընտրական յաղթանակի տոկոսային յարաբերակցութեանը, այլ ասոցացում է ընտրական խաղի կանոններին: Կը յաջողուի՞ Նիկոլ Փաշինեանին ու նրա թիմին ապահովել այնպիսի ընտրական, օրէնսդրական ինստիտուցիոնալ այնպիսի գործընթաց, որը կ'ենթադրի բացառապէս քաղաքական պայքար, գաղափարների, ծրագրերի, առաջարկների եւ միայն դրանց պարունակութեամբ քաղտեխնոլոգիաների, ընտրական տեխնոլոգիաների պայքար, որտեղ փողի դերը ամենեւին չի լինի առաջնային ու անմիջական:

Եթէ դա կը յաջողուի, ապա Հայաստանը կ'անցկացնի իր առաջին ընտրութիւնը, ինչն էլ կը լինի յեղափոխութեան յաղթանակը: Պէտք է այն կապել Նիկոլ Փաշինեանի եւ նրա թիմի ընտրութեան պահին հիպոթետիկ վարկանիշի հետ, դրանով նաեւ հանրութեանը շեղելով բուն խնդրից եւ, կամայ թէ ակամայ, տալով իրականութիւնն ու նոր իշխանութեան գործունէութիւնը գնահատելու սխալ եւ գուցէ նոյնիսկ որոշ դէպքերում գիտակցաբար նենգափոխուած ելակէտեր:

«ԱՌԱՋԻՆ ԼՐԱՏՈՒԱԿԱՆ»

ՀՀԿ-ն Ծրագրում է Ապագայի Գանապարհային Քարտեզը

ԱՆԻ ՍԱՐԱԿԵԱՆ

Հանրապետականում արշալույսները խաղաղ չեն, հետյեղափոխական խմորումներն ամէնից շատ այստեղ են զգացնել տալիս: Օրերս յայտնի դարձաւ, որ կուսակցութեան առաջին փոխնախագահի պաշտօնից հեռանալու դիմում է ներկայացրել նախկին վարչապետ Կարէն Կարապետեանը, ինչը թերեւս բնական էր ու սպասելի: ՀՀԿ-ն տարիներ շարունակ ոչ միատարր մի կառույց է, որտեղ հանգրուանել են տարբեր խաւերի ու դասակարգերի ներկայացուցիչներ: Հետեւաբար կուսակցութեան տարբեր խաւերն անհարգաւոր են նոր մարտահրաւերներին, նոր իրողութիւններին: Բացարձակ օլիգարխիկ խաւը՝ ԼՖԻԿ Սամով, Ծմայա, Աւշարի Արայիկ եւ ուրիշներն առաջին «դասալիքները» դարձան ու մի մասը ֆորմալ, միւսը մասը դեռեւս ոչ բացայայտ խզեց ճանապարհը ՀՀԿ-ի հետ, քանզի նրանց կարգավիճակը թելադրում է լինել օրուայ իշխանութիւնների հետ, ինչը կ'ապահովագրի նրանց բիզնեսներն ու կարողութիւնները: Եթէ Սամովը Ալեքսանեանն ու մի քանիսը բացայայտ յայտարարել են արդէն ՀՀԿ-ից դուրս գալու մասին, ապա Ծմայաը ԱԱԾ-ից տուն չի գալիս, նա այնքան է տարուել նոր իշխանութիւնների «չնորհքով» գործելաոճով, որ պատրաստ է ԱԱԾ-ի արտահաստիքային աշխատակիցը դառնալ:

Կուսակցութեան երիտկարիերիստները կամ աւելի ճիշտ պատենապաշտները, որոնց պաշտօնն է ճանապարհ բացել դէպի ՀՀԿ, բնականաբար, նոր իշխանութիւն սողոսկելու սահուն ու ոչ կտրուկ ճանապարհն են նախընտրելու: ՀՀԿ-ին, անշուշտ, անդաւաճան են մնալու գաղափարական գանգուածը՝ տարեց ու երիտասարդ, որոնք ըստ էութեան տեղ չունեն գնալու ու շարունակելու են առաջ մղել սեփական գաղափարները: Ամենաբարդը քաղաքական էլիտայի, կամ այսպէս կոչուած քաղաքական օլիգարխիայի վիճակն է, սրանք այն մարդիկ են, որոնք գրեթէ բէլեր ժամանակներում զբաղեցրել են բարձր պաշտոններ՝ Վիգէն Սարգսեան, Կարէն Կարապետեան, Գագիկ Բեգլարեան եւ այլք: Մեր տեղեկութիւններով Սերժ Սարգսեանը յեղափոխութիւնից յետոյ թիմակիցներին վստահեցնում է, որ առաջի-

կայ ամիսները նեարդերի պայքար է լինելու ու հարկաւոր է համբերել ու սպասել, քանի որ ներկայ իրողութիւնը ցոյց է տալիս, որ նոր իշխանութիւնը զբաղուած է միայն «տեսարաններ» ապահովելով, իսկ առանց «հացի» հնարաւոր չէ երկար ձգել:

Իհարկէ, Սերժ Սարգսեանը իրաւացի է, բայց իր իշխանութեան աւերածութիւններն այնքան խորն են, որ մարդիկ գուցէ մի տարի էլ բաւարարուեն միայն «տեսարաններով»: Միւս կողմից ՀՀԿ-ն վերաճելու, կամ ռեսթարտի ենթարկելու ջղածիկ կոչեր են հնչում, կայ մի շերտ, որը համարում է՝ ամէն ինչ վերջացած ու յուսահատ թողնուել է բախտի քմահաճոյքին: Կայ մի թեւ, որը տեսնելով, որ երրորդ ուժ այդպէս էլ չի ձեւաւորուում եւ ներկայ իշխանութեան հիմնական մրցակիցը մնում է Գագիկ Մառուկեանը, կարծում է, որ Մառուկեանի իշխանութեան գալը աւելի է վատթարացնելու իրենց վիճակը, հետեւաբար պէտք է առաջկցել Նիկոլ Փաշինեանին, այս թեւին հարում են աւելի երիտասարդ ՀՀԿ-ականները, սակայն նախկին պաշտօնեաները առաւել հակուած են Մառուկեանի հետ համագործակցութեանը: Կայ մի թեւ էլ, որը համարելով, որ ՀՀԿ-ն այլեւս որեւէ շանս չունի, առաջարկում է նոր երրորդ ուժ ձեւաւորել, ինչին կտրականապէս դէմ է Սերժ Սարգսեանը: Քանի որ հասկանում է, որ այդպիսով աւարտուելու է իր էպոխան, բացի այդ նա վստահութիւն չունի իր ունեցուածքի ապահովարութեան հարցում: Ի վերջոյ, որ ճանապարհով կը գնայ ՀՀԿ-ն, ժամանակը ցոյց կը տայ: «ՀԱՅԵԼԻ»

Առաջին Անակնկալ Խնդիրները Կառավարութեան Համար

ՆԱՅԻՐԱ ՀԱՅՐՈՒՄԵԱՆ

Հայաստանում մէկը միւսի հետեւից կոռուպցիոն սխեմաներ են բացայայտուում, չնայած ամենամեծ կեղտն այլ վայրում է: Խօսքը միջազգային պայմանագրերի մասին է, որոնք յաճախ ծառայել են իշխող ռեժիմի իշխանութեան երկարաձգմանը: Յանուն դրա իշխանութիւն ունեցողները վաճառել են ամէն ինչ, անգամ հայրենիքը: Հայաստանի նոր կառավարութիւնը բախուում է այդ խնդրին:

Առաջին անգամ դա տեղի է ունեցել պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային համակարգի հարցը քննարկելիս: Հաւանաբար, կառավարութիւնում քննարկել են կենսաթոշակային հիմնադրամների հետ պայմանագիրը եւ հասկացել, թէ Հայաստանն ինչ թակարդում է յայտնուել: Փորձագէտները նշում են, որ Հայաստանի նախկին իշխանութիւնը պայմանագիր է ստորագրել, որով բնակչութեան եկամուտների 10 %-ը 40 տարով «գրաւ է» յանձնել օտարերկրեայ հիմնադրամներին: Դրա դիմաց

իշխանութիւնները նոր վարկեր են ստացել, որոնք թոյլ են տուել կատարել սոցիալական պարտաւորութիւնները եւ պահել իշխանութիւնը:

Նոր կառավարութիւնն անգամ չի կարողացել յետաձգել պարտադիր կուտակային համակարգի ներդրումը: Նախկին իշխանութիւնների ստորագրած պայմանագրերի համաձայն՝ կուտակային համակարգից հնարաւոր է դուրս գալ միայն մեծ տուգանքների գնով:

Մէկ այլ հարց է գազի գինը: Մոսկուայում փութինի հետ գրուցած Փաշինեանն ասել է, որ Հայաստանի համար ռուսական գազի գինը բացառիկ է, բայց սպառողին հասնում է սահմանային գնից երկու անգամ թանկ: Բանն այն է, որ Հայաստանը գազը գնում է ըստ երկու պայմանագրերի: Դրանցից մէկը ստորագրել են երկրների կառավարութիւնները, եւ դրանով Հայաստանն իսկապէս Ռուսաստանից գնում է ամենաէժան գազը: Բայց Հայաստանի ներսում գազն այլ պայմանագրով է բաշխուում,

որը ստորագրել են Հայաստանի ու Ռուսաստանի էներգետիկայի նախարարութիւնները 2013 թուականին: Դա խաչատուակ համաձայնութեան օրինակ է, որում հայկական կողմը գրեթէ իրաւունքներ չունի: Շատ փորձագէտներ այդ պայմանագիրը գնահատել են որպէս հակապետական քայլ: Նոր կառավարութիւնը կամ պէտք է մեղադրի նախկին կառավարութեանը եւ փորձի չեղարկել այն, կամ էլ ենթարկուի դրան:

Ընդդիմադիր լրատուամիջոցներն այս օրերին յիշեցնում են նախորդ իշխանութեան եւս մէկ «խելամիտ» որոշման մասին, երբ վարչապետ Տիգրան Սարգսեանը վաճառեց Հայաստանի ոսկու ողջ պաշարը: Ilur.am-ը գրում է, որ իրականում ոսկին ոչ թէ համաշ-

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ԴՆՁԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի
ՎԱՐԻՉ ՏՆՕՐԵՆ
ՎԱՐԵԱՏԱՊԱՐԵԱՆ
MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
http://www.massisweekly.com
(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August
ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, \$100.00 (First Class)
Canada \$125.00 (Air Mail)
Overseas \$250.00 (Air Mail).
All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.
Periodicals Postage Paid
at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY

ՎԱՅԱՍԱՆԵԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Սերժ Սարգսեանի Եղբայրը Եւ Անոր Զաւակները՝ Կասկածեալներ

Հայաստանի նախկին նախագահ Սերժ Սարգսեանի եղբայրը եւ անոր զաւակները ապօրինի հարստացման եւ յայտարարագրման ենթակալ գոյքը թաքցնելու գործով ներգրաւուած են որպէս կասկածեալներ:

Ինչպէս «Ազատութեան» փոխանցած են Յատուկ քննչական ծառայութեան (ՀՔԾ), Սերժ Սարգսեանի եղբայրը՝ Լիովա Սարգսեանը եւ անոր դուստրը՝ Անի Սարգսեանը կը կասկածուին ապօրինի հարստացման եւ յայտարարագրման ենթակալ գոյքը թաքցնելու մէջ, իսկ Սարգսեանի որդին՝ Նարեկ Սարգսեանը՝ միայն ապօրինի հարստացման մէջ:

Սերժ Սարգսեանի եղբոր եւ անոր զաւակներուն համար իբրեւ խափանման միջոց ընտրուած է ստորագրութիւնը երկրէն չհեռանալու մասին:

Ուշագրաւ է, սակայն, որ Լիովա Սարգսեանն այս պահուն երկրէն դուրս է: Անոր օգնականը «Ազատութեան» փոխանցած է, որ Սարգսեան արդէն 12 օր է Հայաստանէն կը բացակայի: Այդ պարագային պարզ է, թէ ինչպէ՞ս ան ստորագրութիւն տուած է՝ երկրէն չհեռանալու մասին:

Յիշեցնենք՝ ապօրինի հարստացման յօդուածով մեղադրուած է նաեւ Սերժ Սարգսեանի թիկնազօրի նախկին պետ Վաչական Ղազարեանը, որ ի տարբերութիւն Սերժ Սարգսեանի եղբոր եւ եղբոր զաւակներուն, ձերբակալուեցաւ, ապա աւելի ուշ կալանաւորուեցաւ:

Այն, որ ապօրինի հարստացման եւ կաշառակերութեան դէմ

պայքարի թիրախ յայտնուած են նախկին նախագահ Սերժ Սարգսեանի մերձակորները, իրաւապաշտպան Արթուր Սաքունցը բնական կը համարէ, քանի որ, ինչպէս ժամանակին Սերժ Սարգսեանը կը յորդորէր իրաւապահ մարմիններուն, պէտք է գլուխէն բռնել, եւ այժմ այդպէս ալ կ'ընեն:

Հարցին, թէ արդեօք կը կարծէ, որ գործը կրնայ հասնել անձամբ Սերժ Սարգսեանին, Սաքունցը պատասխանած է. - «Ես շատ կը զարմանամ, եթէ չհասնի Սերժ Սարգսեանին: Եթէ չհասնի, այդ դէպքում ինձ մօտ շատ աւելի լուրջ հարցեր կ'առաջանան»:

Արթուր Սաքունցը նշած է, որ պէտք է ընթացք տրուի նաեւ տարիներ շարունակ Սերժ Սարգսեանի միւս եղբոր՝ Ալեքսանտր Սարգսեանին վերագրուող մեղադրանքներուն, մասնաւորապէս պիզնես խելու դէպքերուն, որոնց վերաբերեալ, ըստ իրաւապաշտպանին, յստակ փաստեր կան. - «Ես կարծում եմ, որ այդ «50-50»-ի գոհերը պէտք է հիմա խօսեն: Որովհետեւ ապօրինի հարստացման արդէն մի մասը պայմանաւորուած է ոչ թէ պետական պիւտձէի ռեսուրսների իւրացմամբ, այլ պայմանաւորուած է դաշտում գործող այլ գործարարների ունեցուածքը կամ եկամուտները իւրացնելու դէպքերով: Ես առնուազան մէկ դէպքի մասին տեղեակ եմ, որովհետեւ ոտնձգութեան թիրախների հետ խօսել եմ. քրէական աշխարհի ներգրաւմամբ կասեցուել է այդ գործընթացը: Բայց որ ոտնձգութեան փաստը եղել է, դա փաստ է»:

Ընտրական Օրէնսգիրքի Բարեփոխումների Յանձնաժողովը Կ'ամրագրէ Փակ Ցուցակով Համաձայնական Ընտրակարգը

Տեղի ունեցաւ ՀՀ վարչապետին առընթեր Ընտրական օրէնսգիրքի բարեփոխումներու յանձնաժողովի երկրորդ նիստը, որուն ընթացքին ամրագրուեցան փակ ցուցակով հարիւր տոկոս համամասնական ընտրակարգը եւ անցողիկ շեմի իջեցումը:

«Յանձնաժողովը ամրագրեց, որ ընտրակարգը պէտք է լինի հարիւր տոկոսանոց համամասնական՝ փակ ցուցակներով: Նաեւ որոշում կայացրեցինք անցողիկ շեմի համարը ըստ այդմ՝ խորհրդարանական ընտրութիւններում նախագծում առաջարկուելիք անցողիկ շեմը որոշուեց իջեցնել մէկ տոկոսով դաշինքների եւ կուսակցութիւնների համար: Այսինքն՝ չորս տոկոս կուսակցութիւնների համար եւ վեց տոկոս դաշինքների համար», - նիստին ետք լրագրողներուն փոխանցեց առաջին փոխվարչապետ Արարատ Միրզոյեանը:

«Իտէլական հասարակարգում ռեյթինկային իր գաղափարի մէջ ա, տեսական առումով բաւականին լաւ ընտրակարգ է, բայց ելնելով յստակ ժամանակից եւ տարածութիւնից, յստակ իրողութիւններից, այս պահին հնարաւոր չի դրա լաւ կիրառումը Հայաստանում, ինչի փորձը եւ ապացոյցը մենք ունեցանք, օրինակ, նախորդ ընտրութիւններին: Եւ ահա հարիւր տոկոսանոց փակ ցուցակով համամասնականի օգտին հնչեցուած փաստարկներից մէկը վերաբերում են հենց սրան, որ էս ընտրակարգը հնարաւորութիւն է տալիս ոչ թէ

կուսակցութիւնից դէպի անհատ գնալ ընտրութիւն անելիս, եւ ոչ թէ անհատից դէպի կուսակցութիւն: Ընդ որում, այդ անհատը շատ դէպքերում կարող է լինել ոչ այնքան քաղաքական մարդ: Եւ ահա ընտրութիւնները, պայմանական ձեւակերպում եմ անում, ընտրութիւնները առաւելագոյնս քաղաքականացնելու նաեւ նպատակ ունի էս ընտրակարգի ֆիքսումը: Եւ մէկ այլ փաստարկ. ընտրախախտումների մէջ մեծ դեր է ունեցել նաեւ զանազան նշանների կիրառումը, այդ թուում նաեւ գրիչներով՝ տարբեր գոյների գրիչների օգտագործումը: Եւ ահա հարիւր տոկոսանոց փակ ցուցակով համամասնական ընտրակարգը թոյլ է տալիս բացառել ընդհանրապէս գրիչների կիրառումը: Օրինակ, ոչ թէ մի թղթի վրայ լինի X կուսակցութիւն, Y կուսակցութիւն, Z կուսակցութիւն, եւ այդտեղ ընտրողը գրիչով նշի, այլ ամէն մի կուսակցութեան համար լինի առանձին մի թերթիկ եւ ծրարի մէջ դրուի էդ թերթիկը: Այստեղ ռիսքերի մի հսկայական մաս ոչ թէ կը նուազեցուի, այլ ուղղակի կը վերանայ»:

Անցողիկ շեմի իջեցման վերաբերեալ Միրզոյեանն ըսած է. - «Քննարկուել են տարբեր տարբերակների՝ սկսած շեմի վերացումից մինչեւ նոյնի պահանջները: Ի վերջոյ յանգել ենք էս լուծման՝ նաեւ հաշուի առնելով վենետիկի յանձնաժողովի շարունակական առաջարկները Հայաստանի Հանրապետութեանը, նաեւ հաշուի առնելով այլ գործօններ»:

Վաչական Ղազարեանին Մեղադրանք Առաջադրուած է

Սերժ Սարգսեանի թիկնազօրի նախկին պետ Վաչական Ղազարեան իր մօտ յայտնաբերուած կանխիկ գումարներուն հետ

Յունիսի 25-ին ձերբակալուած Սերժ Սարգսեանի թիկնազօրի նախկին պետ Վաչական Ղազարեանին մեղադրանք առաջադրուած է բարձրաստիճան պաշտօնատար անձանց բարոյականութեան (էթիքայի) յանձնաժողով ներկայացուցած յայտարարագրիներուն մէջ իր ունեցած դրամական միջոցներու իրական չափը թաքցնելու, ինչպէս նաեւ ապօրինի հարստանալու համար:

Յատուկ քննչական ծառայութեան (ՀՔԾ) քննիչի կողմէն միջնորդութիւն ներկայացուած է Ղազարեանի նկատմամբ կալանաւորումը որպէս խափանման միջոց ընտրելու համար:

«Մինչեւ Մայիսի 17-ը Ազգային անվտանգութեան ծառայութեան պետական պահպանութեան ծառայութեան պետի առաջին տեղակալի պաշտօնը զբաղեցրած Վաչական Ղազարեանի՝ Երեւան քաղաքի Տէրեան փողոցի 66-րդ շէնքի 62-րդ բնակարանում Յունիսի 20-ին կատարուած խուզարկութեամբ յայտնաբերուել է 35 միլիոն դրամ, 1.110.400 տոլար, 230.500 եւրօ, իսկ վերջինիս պատկանող աւթոտնակում Յունիսի 21-ին կատարուած խուզարկութեամբ յայտնաբերուել է

2000 տոլար», - յայտնած է ՀՔԾ-ն: Համաձայն նոյն աղբիւրի՝ Յունիսի 25-ին Վաչական Ղազարեանը «Արտշինպանքի» իր հաշուհամարէն կանխիկացուցած է 50.000 տոլար, իսկ «Եունիպանքի» իր հաշուհամարէն՝ 120.000 տոլար եւ 436.000.000 դրամ, որմէ անմիջապէս ետք բերման ենթարկուած է Ազգային անվտանգութեան ծառայութիւն, ուր նշուած գումարները յայտնաբերուած եւ գրաւուած են:

Յիշեցնենք որ, պաշտօնը դադարեցուցած պահուն ներկայացուցած յայտարարագրի մէջ Ղազարեանը նշած էր, որ միայն 7 անշարժ գոյք ունի, RANGE ROVER մակնիշի մէկ ինքնաշարժ, 11 միլիոն դրամ, 9500 տոլար, 12500 եւրօ: Ներկայացուցած է նաեւ Յունուարէն Մայիս ստացած 2.5 միլիոն դրամ աշխատավարձը:

Քրէական օրէնսգիրքը ապօրինի հարստացման յօդուածով կը սահմանէ առաւելագոյնը 3-6 տարիով ազատազրկման պատժաչափ, իսկ յայտարարագրիներուն մէջ կեղծ տուեալ ներկայացնելը կամ յայտարարագրման ենթակալ տուեալը թաքցնելը կը պատժուի առաւելագոյնը 2-4 տարի ազատազրկմամբ:

Ձերբակալուած է Գագիկ Ծառուկեանի Անվտանգութեան Ծառայութեան Պետը

«Բարգաւաճ Հայաստան» կուսակցութեան եւ «Ծառուկեան» դաշինքի ղեկավար Գագիկ Ծառուկեանի անվտանգութեան ծառայութեան պետ էտուարտ Բաբայեանը ձերբակալուած է: Այդ մասին «Ազատութեան» փոխանցած է Քննչական կոմիտէի նախագահի խորհրդական Սոնա Տուրքեանը:

Տուրքեանի խօսքով, Բաբայեանը կը մեղադրուի դիտաւորութեամբ մարմնական վնասվածք պատճառելու մէջ:

Աւելի ուշ Քննչական կոմիտէն հաղորդագրութիւն տարածած էր, նշելով, որ «Յունիս 2-ին՝ ժամը 21:30-ին, «Արմենիա» բժշկական կեդրոն բուժօգնութեան է դիմել Երեւան քաղաքի մի բնակիչ՝ ծնուած 1968թ: Նախնական տուեալներով՝ տուժողին մարմնական վնասուածքները պատճառուել են Երեւան քաղաքի Դաւթաշէն վարչական շրջանում գործող «Օլիմպիական» մարզասրահում Յունիսի 2-ին տեղի ունեցած միջադէպի ժամանակ: Դէպքի վայրի գնութեամբ յայտնաբերուել են արնանման հետքեր»: Դէպքի աւթիւքրէական գործ յարուցուած է:

Ոստիկանութիւնը նշած է, որ ըստ տուժողի հաղորդման, անոր «հարուած է հասցրել Գագիկ Ծառուկեանը, ապա ձեռքերով եւ ոտքերով բազմաթիւ հարուածներ են հասցրել Գագիկ Ծառուկեանի անվտանգութեան ղեկավար՝ 46-ամեայ էտուարտ Բաբայեանն ու եւս մէկ անձ, որի ինքնութիւնը պարզուում է: Միջադէպին ներկայ են գտնուել Արտակարգ իրավիճակների նախարարը եւ Հայաստանի ազգային օլիմպիական կոմիտէի փոխնախագահ Դերենիկ Գաբրիէլեանը»:

Տուժողը նաեւ ըսած է, որ «իր որդին, որը Ռուսաստանի քաղաքացի է, բռնցքամարտիկ է, աշխարհի չեմպիոն: Յաղթանակների դիմաց Գագիկ Ծառուկեանը պարգեւներ է խոստացել, սակայն որդին Հայաստանի քաղաքացիութիւն ստանալուց չետոյ հետախուզուում է՝ ժամկէտային զինուորական ծառայութիւնից խուսափելու մեղադրանքով»:

Էտուարտ Բաբայեանին յայտնաբերելու ուղղութեամբ ոստիկանութեան ծառայողները ծաւալուն հետախուզական եւ այլ միջոցառումներ սկսեցին ձեռնարկել, ինչի արդիւնքում՝ դէպքից ժամեր անց Բաբայեանը ներկայացուած ոստիկանութեան Մաշտոցի բաժին: Նա որպէս կասկածեալ ձերբակալուել է:

ԼՈՒՐԵՐ

ՍԴՅԿ Հայաստանի Վարչութեան Հանդիպումը Սփիւռքի Նախարարին Հետ

Հնչակեան կուսակցութեան պատուիրակութեան հանդիպումը Սփիւռքի նախարար Մխիթար Հայրապետեանի հետ

Յունիս 28-ին Սփիւռքի նախարար Մխիթար Հայրապետեանն ընդունած է Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցութեան պատուիրակութիւնը, որուն մաս կը կազմէին ՍԴՀԿ Հայաստանի վարչութեան փոխատենապետ Վազգէն Մեսրոպեանը, քաղաքական խորհուրդի պատասխանատու Արմէն Մկրտիչեանը, արտաքին յարաբերութիւններու պատասխանատու Գեղամ Յարութիւնեանը, երիտասարդական թեկնապատասխանատու Արսէն Քուփէլեանը, Կեդրոնական վարչութեան անդամ Մանուկ Շիրտմեանը:

Վազգէն Մեսրոպեանը կուսակցութեան անունով շնորհաւորած է սփիւռքի երիտասարդ նախարարին պաշտօնը ստանձնելու առթիւ եւ աւելցուցած. «Որպէս համահայկական կառույց՝ մեր պատրաստակամութիւնը կը յայտնենք՝ պետութեան եւ նախարարութեան կողքին կանգնելու»:

Ողջունելով հիւրերը՝ նախարար Մխիթար Հայրապետեանը կարեւորած է ՍԴՀԿ-ի ազգանուէր գործունէութիւնը եւ յոյս յայտնած, որ համագործակցութիւնն

աւելի կ'աշխուժանայ: Անդրադառնալով շնորհաւորանքներուն, ան նշած է, որ թաւշեայ յեղափոխութեան ամենամեծ նուաճումը իշխանութեան փոխանցումն է ժողովուրդին: «Յաղթանակը չի եղել ու չի լինելու քաղաքական անհատի կամ կառույցի սեփականութիւն: Այն ոչ միայն Հայաստանում, այլեւ սփիւռքում ապրող իւրաքանչիւր հայի յաղթանակն է: Պէտք է պահենք այդ նուաճումը: Այս բարդ փուլում բոլորի աջակցութեան կարիք կայ՝ հաւատով, համբերութեամբ, գործով: Այս յեղափոխութիւնը նաեւ արժէքների յեղափոխութիւն է, վերագտել ենք մեր հպարտութիւնը եւ մեր ուժերի նկատմամբ վստահութիւն ենք ձեռք բերել: Սփիւռքը համախմբելու, միասնական դարձնելու նոր ուղիներ գտնելու է մշակուում: Մշակման փուլում է նաեւ հայրենադարձութեան տեսլականը, որը յստակ ազդակ է ոչ միայն մեր հայրենակիցներին, այլեւ ողջ աշխարհին: Պատրաստ ենք աշխատել սփիւռքի բոլոր կառույցների ու անհատների հետ», - աւելցուցած է նախարարը:

«Պատերազմի Անմիջական Վտանգ Չկայ»: Արտակ Դաւթեան

ՀՀ Զինուած ուժերու Գլխաւոր շտապի պետ Արտակ Դաւթեանն երէկ յայտարարեց, որ իրավիճակը նախիջեանեան ուղղութեամբ կը վերահսկուի:

«Իրավիճակը վերահսկելի է: Նորմալ աշխատանք է տարւում եւ անհանգստացնող ոչինչ չկայ», - երէկ

ՀՀ Զինուած ուժերու Գլխաւոր շտապի պետ Արտակ Դաւթեան

լրագրողներուն հետ զրոյցի ժամանակ յայտնած է ՀՀ Զինուած ուժերու Գլխաւոր շտապի պետ Արտակ Դաւթեանը՝ անդրադառնալով նախիջեանեան ուղղութեամբ իրավիճակին:

Ինչ կը վերաբերի Ատրպէյճանի մէջ սկսած լայնամասշտապ զորավարժութիւններուն՝ Դաւթեանն ըսած է, որ կը կատարուի սովորական մարտավարական աշխատանք եւ առանձնապատուկ ոչինչ կայ. «Իրենց զորավարժութիւնները մենք կը հետեւինք ուշի ուշով, պատրաստ ենք ցանկացած իրավիճակի զարգացմանը: Մենք էլ մեր փլանով մեր զորավարժութիւնն ենք անցկացնելու, իրենք էլ մեզ կը հետեւեն: Անհանգստանալու որեւէ բան չկայ»:

Լրագրողներու հարցին, թէ լարուածութեան մեծացում ու պատերազմի վտանգ կ'ա՞յ, Գլխաւոր Շտապի պետը պատասխանեց. «Պատերազմի անմիջական վտանգ չկայ, սակայն, մենք միշտ պետք է պատրաստ լինենք որեւէ զարգացման: Իսկ այն, որ պատերազմի հաւանականութիւն կայ ինչ-որ չափով, դա միշտ էլ յայտարարուել է: Զինուած ուժերը ելնում են նրանից, որ ամէն բոլոր կարող է պատերազմ սկսուել»:

Արտակ Դաւթեանի խօսքով՝ իրենց գործողութիւններն ուղղուած են անոր, որ կանխեն պատե-

րազմի հնարաւոր վերսկսումը: Ատրպէյճանի մէջ «լայնամասշտապ զորավարժութիւններ» մեկնարկած են

Ատրպէյճանի մէջ երէկ մեկնարկած են «լայնամասշտապ զորավարժութիւններ» բանակի տարբեր զորատեսակներու, զորամիաւորումներու, յատուկ զօրքերու ներգրամամբ»: Այս մասին կը հաղորդէ APA լրատուական գործակալութիւնը՝ վկայակոչելով Ատրպէյճանի պաշտպանութեան նախարարութեան մամուլ ծառայութիւնը:

Ըստ հաղորդագրութեան, զորավարժութիւններուն, որոնք կ'իրականացուին երկրի նախագահի հաստատած փլանով եւ պիտի շարունակուին մինչեւ 5 յուլիս, կը մասնակցի 20 հազար զինծառայող, ներգրաւուած է 120 թանկ եւ այլ գրահաթեխիկա, տարբեր տրամաչափերու աւելի քան 200 հրթիռահարկային կայանք, համագարկային կրակի համակարգ եւ ականանետ, 30 միաւոր ռազմական օդանաւ:

Զօրավարժութիւններու սենարով նախատեսուած է մասնաւորապէս, «գրաւուած տարածքներու ազատագրման նպատակով լայնամասշտապ յարձակողական գործողութեան իրականացում», ըսուած է հաղորդագրութեան մէջ:

Հայաստան Կրնայ «Հազարամեակի Մարտահրաւերի» Օգնութիւնը Ստանալ

Նոր Հայաստանը արժանի է ԱՄՆ-ի ամենալայն աջակցութեան: Այս մասին՝ «Ամերիկայի Ձայն»-ին տուած հարցազրոյցի մը ընթացքին՝ նշած է Միացեալ Նահանգներու քոնկրէսական ձեռնարկի ղեկավար Սթիւ Բրայնը:

Քոնկրէսական ճեքի Գանչելեան-Սթիւ Բրայնը

Անոր խօսքով՝ քոնկրէսականներու եւ գործադիր իշխանութիւններու մակարդակով քննարկումներ կ'իրականացուին՝ Հայաստանին «Հազարամեակի մարտահրաւեր» ամերիկեան պետական ընկերակցութեան կողմէ խոշոր օգնութիւն տրամադրելուն վերաբերեալ:

«Ատիկա բարդ գործընթաց է, դիւրին չէ այդ խոշոր օգնութեան վաւերացումը ստանալ, սակայն, ես

լեցուած եմ զգոյշ լաւատեսութեամբ», - ըսած է ան:

«Հազարամեակի մարտահրաւեր»-ի հաստատման պարագային՝ Հայաստանին կրնայ տրուել աւելի քան 100 միլիոն տոլարի օգնութիւն:

Քոնկրէսականի խօսքով՝ իր լաւատեսութեան աղբիւրը նոր Հայաստանն է:

Հայ Տնտեսագէտ Տարօն Աճէմօղլու Հերքած է Թուրքիոյ Մէջ Նախարար Դառնալու Լուրերը

Աշխարհահռչակ հայ տնտեսագէտ Տարօն Աճէմօղլուն հերքած է թրքական լրատուամիջոցներով տարածուած տեղեկութիւնը, ըստ որուն Թուրքիոյ մէջ նախարարի պաշտօնը զբաղեցնելու առաջարկ ստացած է: Այս մասին, ըստ Armenpress.am-ի, Աճէմօղլուն ըսած է թրքական «Ճումհուրէթ» պարբերականի հետ զրոյցի մը ընթացքին:

Աշխարհահռչակ հայ տնտեսագէտ Տարօն Աճէմօղլու

Իբրեւ պատասխան այն պնդումներուն, թէ Թուրքիոյ նախագահ Ռեճէպ Թայէպ էրտողանը մտադիր է երկրի տնտեսութեան ղեկին նախարարի պաշտօնին նշանակելու Աճէմօղլուն՝ տնտեսագէտը ըսած է, որ նման առաջարկ չէ ստացած: «Ոչ ոք կապի մէջ մտած է հետս: Կը կարծեմ՝ ատոնք պարզապէս բամբասանքներ են», - ըսած է ան:

Կամ անշարժ գոյքի հատուածէն բացի ներդրումներու աճ չէ արձանագրուած: «Թուրքիոյ տնտեսութեան մէջ կտրուկ անկման վտանգ կայ», - ըսած է տնտեսագէտը:

Յիշեցնենք, որ օրեր առաջ, թրքական լրատուամիջոցները տեղեկութիւն տարածած էին, թէ Թուրքիոյ նախագահ էրտողանը նոր կազմուող կառավարութեան կազմին մէջ մտադիր է ներառելու նաեւ աշխարհահռչակ հայ տնտեսագէտ Տարօն Աճէմօղլուն:

«Մեր Գիւմրին» Դրամահաւաքի Ընթացքին Զանգանակուած է 562.000 Տոլար

Մօտաւորապէս 7 ժամ եւ 562 000 ԱՄՆ տոլար. Լոս Անճելըսի մէջ տեղի ունեցաւ «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի 4-րդ ամենամեայ դրամահաւաքը Գիւմրիի համար: Ասիկա կը նշանակէ, որ եւս քանի մը գիւմրեցի ընտանիք ընդմիշտ պիտի լքէ թիթեղեայ տնակը ու տեղափոխուի նոր ու յարմարաւէտ տուն: Այս մասին կը տեղեկացնեն «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի գրասենեակէն:

Մէկ բնակարանի արժէքը մօտ 25 000 տոլար է: Հեռուստամարաթոնին մասնակցած են ինչպէս հիմնադրամի բարերարները, այնպէս ալ աշխարհի տարբեր վայրեր բնակող քաղաքացիներ: Համահայկական հիմնադրամին աջակցութեամբ՝ երեք տարիներու ընթացքին 38 ընտանիք արդէն հրաժեշտ տուած է տնակային կեանքին: Իրենց հերթին կը սպասեն աւելի քան 2000 ընտանիք:

Մարտ 1-ի Գործով Ձերբակալման Որոշում

Շարունակուած էջ 1-էն

ուած են Հանրապետութեան գործող նախագահ Ռոբերտ Քոչարեանի եւ գործող վարչապետ՝ նախագահի թեկնածու Սերժ Սարգսեանի կողմնակիցներուն, յառաջացուած են հանրութեան մեծ մասի գայրոյթը եւ փետրուար 20-էն սկսեալ, Երեւանի Ազատութեան հրապարակին վրայ կազմակերպուած են նախագահի միւս թեկնածուներուն սատարող բազմազարդ քաղաքացիներու զանգուածային հրապարակային խողովակներ, երթեր, շուրջօրեայ հանրահաւաքներ, ինչը լուրջ անհանգստութիւն պատճառած է գործող իշխանութիւններուն: Երբ հաւաքներու թուաքանակը իրաւաչափ ըլլալու մասին ոստիկանութեան յայտարարութիւններով եւ կոչերով հնարաւոր չէ եղած խոչընդոտել շուրջօրեայ խողովակահաւաքներու իրականացումը՝ գործող իշխանութեան շարք մը բարձրաստիճան պաշտօնատար անձեր, ներառեալ՝ ՀՀ պաշտպանութեան նախարար Միքայէլ Յարութիւնեանը, իրականացուցած են Հայաստանի Հանրապետութեան սահմանադրական կարգը բռնութեամբ տապալելուն ուղղուած գործողութիւններ:

Հայաստանի Հանրապետութեան մէջ փաստացի հաստատած են ռազմական դրութիւն, զինուած ուժերը օգտագործած են քաղաքական հարցերու մէջ, խողովակահաւաքներու մասնակից քաղաքացիներու դէմ:

Մեղադրեալ Յարութիւնեանի նկատմամբ յայտարարուած է հետախուզում, անոր նկատմամբ իբրեւ խափանման միջոց կալանաւորուած կիրառելու վերաբերեալ միջնորդութիւն ներկայացուած է դատարան:

Յուլիս 3-ին նաեւ յայտնի դարձաւ որ, Ռոբերտ Քոչարեան «Մարտի 1»-ի գործով Յատուկ քննչական ծառայութիւն (ՅՔԾ) կանչուած է հարցաքննութեան համար: Տեղեկութիւնը իրաւապահայ կառույցը չէ հերքած:

Առայժմ յայտնի չէ, թէ Յատուկ քննչական ծառայութիւնը ինչ կարգավիճակով հրաւիրած է Քոչարեանը:

«Մարտի 1»-ի իրադարձութիւններէն տաս տարի անց, երբ իշխանութեան եկած է այն ժամանակուայ ընդդիմութեան առաջնորդներէն Նիկոլ Փաշինեանը, առաջին անգամ Ռոբերտ Քոչարեան այս գործով պիտի հարցաքննուի:

Յատուկ քննչական ծառայութեան նոր ղեկավար Սատուկ Խաչատրեանն օրերս յայտարարած էր, որ ՅՔԾ-ն քաղաքական կամք ունի «Մարտի 1»-ի գործը բացայայտելու:

Ձերբակալուած է Արա Վարդանեանը

Շարունակուած էջ 1-էն

Թաքցնելով հիմնադրամի գումարներու վատնման հանգամանքը: Միայն վերջին շաբաթուան ընթացքին վարդանեանը հիմնադրամի դրամատնային քարտէն մօտ 14 միլիոն ՀՀ դրամ փոխանցած է առցանց խաղատուներուն, իսկ 2016-էն 2018 թուականներն ինկած ժամանակահատուածին այդ գումարը կազմած է շուրջ 130 000 000

միլիոն ՀՀ դրամ: Այժմ «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամին ներս կը կատարուին ստուգումներ՝ հնարաւոր չարաշահումներն ու իրացումները բացայայտելու, ինչպէս նաեւ հանգանակուած գումարներու ծախսման օրինականութիւնը ճշգրտելու ուղղութեամբ: Արա Վարդանեանը ձերբակալուած է: Նախաքննութիւնը կը շարունակուի:

Ամուլսարի Զանքավայր Տանող Երեք Ծանապարհները Կը Մնան Փակ

Ջերմուկ, Գնդեվազ եւ յարակից այլ համայնքներու խումբ մը բնակիչներ արդէն աւելի քան 10 օր փակ կը պահեն Ամուլսարի հանքավայր տանող երեք ճանապարհները: «Ազատութեան» հետ զրոյցի ժամանակ անոնք կը պնդէին, որ որեւէ այլընտրանքի պատրաստ չեն եւ բողոքը կը դադարեցնեն միայն Ամուլսարի գործունէութեան դադարեցման պարագային: Յուշարարները յայտարարած են, որ թէեւ կը վստահին վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի կառավարութեան, սակայն ճանապարհները բանալու վերաբերեալ անոր կոչին պիտի չհետեւին, քանի որ իրենց պնդմամբ, Ամուլսարի հանքի գործունէութեան ամէն օրը կը վտանգէ իրենց բնութիւնը եւ անդառնալի հետեւանքներ առաջ կը բերէ:

Միւս կողմէ «Ամուլսարի աշխատողները լաւագոյն բնապահպաններն են» ցուցաբացատրով հանքի աշխատակիցները բողոքի ցոյցի դուրս եկած էին կառավարութեան շէնքի դիմաց՝ պահանջելով բանալ հանքավայր տանող ճանապարհները:

Երեւան եկած ցուցարարները նամակներ հասցեագրած էին վարչապետին՝ խնդրելով Նիկոլ Փաշինեանին անձամբ յորդորել

աքթիւիստները դէպի հանք տանող ճանապարհները բանալու:

«Չեն թողում՝ 1400-1500 մարդ, որ աշխատում, իրա հանապազօրեայ հացն ստանում, էսօր գնացել նստել տուն: Եթէ անօրինական ենք աշխատում, թող դրա լուծումը տան, եթէ օրինական՝ ուրեմն բացեն ճանապարհները, ժողովուրդը գնան իրանց աշխատանքին», - «Ազատութեան» հետ զրոյցի ժամանակ իրենց բողոքը ընդհանրացուց ցուցարարներէն մէկը:

Կ'ակնկալուէր, որ այս տարի պէտք է մեկնարկէր Ամուլսարի օսկի արդիւնահանման ծրագիրը: Բնապահպան աքթիւիստներն ու շարք մը հետազօտողներ մտահոգութիւններ յայտնած են ծրագրի վերաբերեալ:

Յիշեցնենք «Ֆէյսպուք»-ի իր էջին կատարած գրառմամբ փոխվարչապետ Տիգրան Աւինեանը խնդրած էր բանալ Ամուլսար տանող ճանապարհները, քանի որ արհեստական խոչընդոտներն անհարկի կը ձգձգեն խնդիրներու վերահանումը:

Վարչապետ Փաշինեանն ալ լրագրողներուն հետ զրոյցի ժամանակ ըսած էր, որ Ամուլսարին վերաբերող յետագայ որոշումները պէտք է հիմնուած ըլլան անհերքելի փաստերու վրայ:

Փոխ-Վարչապետ Աւինեան

Շարունակուած էջ 1-էն

թեան եւ ներդրումներու փոխնախարար Մանէ Աղամեան, փոխդրութեանց ու հաղորդակցութեանց փոխ նախարար Յակոբ Արշակեան եւ միջազգային առեւտուրի խումբի ղեկավար (Business Armenia) Նարեկ Ալեքսանեան:

Շաբաթ Յունիս 30-ին, 2018 Կլենտոնիլլի Embassy suites by Hilton հիւրանոցին մէջ, չեռ միջօրէին տեղի ունեցաւ հանդիպում գործարար շրջանակներու հետ՝ կազմակերպութեամբ Հայաստանի աւագ հիւպատոսութեան, Հայ-Ամերիկեան Առեւտրական Խորհուրդին եւ Business Armenia-ի: Այս առթիւ շահեկան զեկուցումով հանդէս եկաւ փոխ-վարչապետ Տիգրան Աւինեան տեղեկութիւններ տալով Հայաստանի ներկայ իրավիճակին եւ առեւտրատնտեսական կապերու յետագայ զարգացումներուն, նոր ներդրումներու եւ այլ բարեպատէհ հնարաւորութիւններու մասին:

Հայրենի պատուիրակութեան անդամները օգտատու հանդիպումներ ունեցան նաեւ տեղական կարգ մը առեւտրական հաստատութեանց ներկայացուցիչներուն հետ:

Մշակոյթի Նախարար Լիլիթ Մակունցի Ելոյթը Կլենտոնիլի Մէջ

Ուրբաթ Յունիսի 29-ին, 2018 երեկոյեան ժամը 7ին, շուրջ 300 հայեր Կլենտոնիլի հանրային կեդրոնական գրադարանի սրահի եկած էին Հայաստանի նորակազմ կառավարութեան մշակոյթի երիտասարդ նախարարուհի Լիլիթ Մակունցի ելոյթը լսելու իր մշակութային ծրագիրներու մասին:

Համակրելի նախարարուհին խօսք առնելով նախ իր շնորհակալութիւնն ու գոհունակութիւնը յայտնեց սոյն հանդիպման համար: Ապա պարզեց իր համապարբակ բարենորոգութեանց ծրագիրը եւ արդիւնաւետ առաջադրանքները, որոնք պիտի ընդգրկեն արուեստի եւ մշակոյթի տարբեր բնագաւառները (թատրոն, գեղարուեստ, երաժշտութիւն, գրականութիւն, եւ այլն): Ան յոյս յայտնեց որ սփիւռքը եւս անմասն չի մնար եւ իր աջակցութիւնը կը բերէ գեղեցիկ նախաձեռնութիւններու իրականացման գործին մէջ:

Եղան բազմաթիւ հարցադրումներ ներկաներուն կողմէ, որոնց սիրով պատասխանեց նախարարուհին՝ թէ հայերէն եւ թէ սահուն անգլերէն լեզուներով:

Ամերիկայի Հայ Աւետարանչական Ընկերակցութեան 100-ամեակի Նշումը

Կիրակի, Յուլիսի 1ին, 2018 Ամերիկայի Հայ Աւետարանչական Ընկերակցութիւնը (AMAA) շքեղ համերգով մը նշեց իր հիմնադրութեան 100-ամեակը, Լոս Անճելոսի Հայ Աւետարանական Միացեալ Եկեղեցոյ մէջ:

Սոյն պատմական իրադրութեան հրաւիրուած էր ընտրանի հասարակութիւն մը, որոնց մէջ էին Ս.Գ. Հնչակեան Կուսակցութեան ՌԱԿԻ եւ Հ.Յ.Դ.Ի, ինչպէս նաեւ Հայց Առաքելական Եկեղեցւոյ ներկայացուցիչները:

Այս առթիւ իրենց հակիրճ ելոյթներով հանդէս եկան Հայ Աւետ. Եկեղեցիներու Միութեան ԱՄՆ-ի առաջնորդ Վեր. Պերճ Ճամպազեան եւ Ամերիկայի Հայ Աւետ. Ընկերակցութեան (AMAA) գործադիր տնօրէն Զաւէն Պանճեան: Անոնք գովքը հիւսնեցին աշխարհատարած այս կազմակերպութեան աստուածահաճոյ եւ հայրենանուէր ծառայութիւններուն թէ Հայաս-

տանի թէ Արցախի եւ թէ Միջին Արեւելքի մէջ: Նշենք նաեւ որ այս տարի կը նշուի նաեւ Հայ Աւետարանական Եկեղեցւոյ հիմնադրութեան 172 տարեդարձը:

Գործադրուեցաւ օրուան պատշաճ գեղարուեստական ճոխ յայտագիր մը, մասնակցութեամբ տաղանդաւոր երգիչներ Ռաֆֆի Գերպապեանի (Թենոր), Սոնա Յովսէփանի (մեձձօ սոփրանօ), Վահագն Հովնիստի (պաս), Արփի Այնթապեանի (սոփրանօ) Ալպեո Պիւլպիւրեանի (դաշնամուր), «հարմօնի» սենեկային նուագախումբին (Խմբավար՝ Թալին Գուլուբեան եւ «Նոր Յոյս» երգիչներ քառեակին, որոնք գեղարուեստասէր հասարակութեան պարգեւեցին հոգեզմայլ պահեր:

Միջոցառումն աւարտեցաւ Վեր. Դոկտ. Արա Չազրեանի օրհնութեան աղօթքով:

Գնահատելի եւ յիշարժան 100-ամեակ մը արդարեւ:

Հարիւրամեայ Յանճնառութիւն

Հարիւր տարիներ առաջ, 1918-ին, հոյլ մը հայորդիներ, գիտակից հայ ժողովուրդի յետ Եղեռնեան անմորմոք ցաւին եւ կակիծին եւ անսալով Աւետարանի սրբազան պատգամին ծնունդ տուին Ամերիկայի Հայ Աւետարանչական Ընկերակցութեան:

Քսանեւեօթը տարիներ առաջ, 1991-ին, անսալով ցեղի ձայնին եւ հայրենի հողի կանչին, Ամերիկայի Հայ Աւետարանչական Ընկերակցութիւնը՝ ոտք դրաւ ինքնավար եւ ինքնիշխան, նորանկախ Հայաստանի եւ Արցախի բազմա-հազարամեայ հողին վրայ:

Մնացեալը պատմութեան կը պատկանի եւ անոր վկայութիւնն է: Յետ Եղեռնեան Միջին Արեւելքի անապատներու մէջ կեանքի բարակ թելին նախախնամական հրաշքով փաթթուող զանգուածներու, գաղթականական հոսանքներու բերուածով աշխարհասփիւռ տարածուող հայութեան եւ յետ անկախութեան հայրենիքի խարսխեալ հզորութիւնը եւ ընդհանրապէս հայ ժողովուրդի հոգեւոր, իմացական եւ ֆիզիքական բարօրութիւնը նպատակ ունենալով, Աւետարանչականը լուռ եւ անտրտուն ծառայեց հայ ժողովուրդին: Սկսելով պատմական հայրենիքի շրջապատին մէջ

զինք գրկաբաց ընդունող արաբական ասպնջական երկիրներէն մինչեւ Եւրոպան եւ Ամերիկաները կայք հաստատող եւ վերջապէս Հայաստանի եւ Արցախի հեռաւոր սահմաններուն մէջ ապրող հայ ժողովուրդին՝ Աւետարանչականը մատուցեց իր բազմաշերտ ծառայութիւնները:

Անխարդախ սիրով եւ համապարփակ ոգիով Աւետարանչականը իր հոգածութեան հովանին տարածեց այրիացած մօր, որբացած որդւոյն, անտէր մանուկին, հիւանդ պատանիին, անդէկ երիտասարդին, անխարխիւ չափահասին, կրթութիւն եւ գիտութիւն տենջացող ուսանողին, տարեցին եւ թոշակառուին վրայ: Անոր ուշադրութեան առարկայ դառցաւ ցեղասպանութենէն ճողոպրած հայրենակորուստ զանգուածներէն մինչեւ Միջին Արեւելքի աղետահար հայութիւնը, անկախ հայրենիքի քաղաքացին, սահմանամերձ հայ գիւղը եւ գիւղացին, բանակն ու գինձառայողը, վիրաւորն ու հիւանդանոցը, նահատակ հերոսի ծնողն ու զաւակները, բոլորին առողջութիւնն ու կենսամակարդակը, ուսումն ու ծարգացումը:

Աւետարանչականը, դարաւոր Մայր Եկեղեցիի սրբազան առաքելութեան կողքին խիզախօրէն տարածեց Աստուծոյ խօսքը, բաժնեց Քրիստոսի բարի լուրը եւ հաւատքի ակունքներուն առաջնորդեց հայ անհատը:

Ակնարկելով Աւետարանչականի հիմնադրութեան անհրաժեշտութեան՝ Ընկերակցութեան առաջին Գործադիր Քարտուղար Վեր. Գալայճեան կը բացատրէ:

«Մենք հիմնեցինք Հայ Աւետարանչական Ընկերակցութիւնը, այնպատճառովորմենք մերամբողջ հոգիով կը հաւատալինք թէ մարտիրոսացեալ հայագրգը պիտի պարէրբեւեւազգ.....ծառայելուրպէս շահակիր քրիստոնէական բարձր քաղաքակրթութեան՝ Մերձաւոր Արեւելքի ժողովուրդներուն մէջ: Ուրեմն, հարկեւ անհրաժեշտ էր մտնել զնովսատարեւմերագային հոգեւոր-վերաշինութեան գործին: Համոզուած էինք թէ հայկական հարագատողութեան գորուած Աւետարանական Եկեղեցին, իբրեւ հոգեւոր բարոյական զօրաւորագրակ, կարեւորութեան ակունքներուն ի կատարելի քաղաքական անհրաժեշտութեան վերաշինութեան մեծ գործին մէջ»:

Ա՛հա Աւետարանչականը՝ երեկ, այսօր եւ վաղը: Այսօր, աւելի քան երբեք, նորոգուած խինդով եւ լարուած հաւատքով կը դիմաւորենք ապագան, բեռնաւորուած անխախտ յանձնառութեամբ եւ պինդ կամքով շարունակելու աւելի փայլուն գալիքի մը տենչացող մեր առաքելութիւնը:

Եւ կ'ուխտենք: Ա- Աստուծոյ իբրեւ ազգ՝ մենք տեսած ենք Աստուծոյ շնորհքը մեր ժողովուրդի շարունակութեան մէջ որ անցած է մահուան շուքի ձորով:

Որպէս կազմակերպութիւն՝ մենք վայելած ենք Աստուծոյ հաւատարմութիւնը եւ օրհնութիւնը Աւետարանչականի առաքելութեան եւ մէկ դարեայ կեանքին մէջ:

Ուստի կ'ուխտենք շարունակել մեր առաքելութիւնը նուիրուած եռանդով եւ խանդավարութեամբ՝ անսասան կերպով տարածելով Աստուծոյ խօսքը եւ Աւետարանի բարի լուրը մեր ազգակիցներուն եւ այլոց հետեւելով Մեծ Առաջադրանքին (The Great Commission) «Գացէք բոլոր աշխարհը ու Աւետարանը քարոզեցէք բոլոր ստեղծուածներուն» Մարկոս 16: 15

Բ- Մեզ վստահողներուն եւ մեր անդամներուն կ'ուխտենք շարունակել ծառայել եւ գործել հիմնուած այն սկզբունքներու վրայ որոնք առաջնորդած են մեր գործունէութեան ուղին անցեալին, այսօր եւ վաղը: Ուղղամտութեան, հաշուետուութեան, թափանցիկութեան եւ պատասխանատուութեան սկզբունքներու վրայ:

Գ- Նոր Սերունդին Մենք օրհնուած ենք հիանալի եւ խոստմնալից երիտասարդ սերունդով մը որ կը գտնուի Աւետարանչականի (եւ ազգին) ղեկավարութիւնը ստանցնելու հրամայականին առջեւ: (Վկայ Հանրապետութեան հրապարակին վրայ յաղթանակ կերտող Մայիսեան սերունդը:)

Կ'ուխտենք լաւագոյնս կառավարել եւ տնտեսել մեր նախնիներու ձեռքբերումները եւ տքնիլ իրականացնել մեր հարիւրամեայ դրամահաւաքի արշաւի նպատակները:

Նաեւ կ'ուխտենք ստեղծել անհրաժեշտ աղբիւրները ապագայի կարիքները յաղթահարելու համար:

Եւ վերջապէս մեր ուխտը Դ- Մեր ժողովուրդին Ո՛չ կայսրութիւններ եւ ո՛չ կառոյցներ: Մեր ուշադրութեան առարկան հայ անհատն է:

Մենք կ'ուխտենք բարեփոխել անհատին կեանքը: Մեր հաւաքական

Շար.ը էջ 19

MARONIAN
INSURANCE SERVICES

Since 1975, we have proudly served our community's insurance needs.

CA Insurance Lic. #0C99815

WELCOME HOME & AUTO INSURANCE

Along with all of our other *Trusted Insurance Services*

We will shop you with over 20 A-rated companies to find the best fit for your needs and budget.

CALL US FOR A PERSONALIZED QUOTE

(818) 500 9305

Երբեք Այսրան Քարտ Զեմ Եղած, որ Յայ Եմ Ալեքսիս Օհանեանը Յանդիպած է Նիկոլ Փաշինեանին

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը հանդիպած է Reddit ընկերային ցանցի համահիմնադիր Ալեքսիս Օհանեանի հետ: Այդ մասին ան գրած է ֆէյսպուքեան իր էջին:

«Այսօր կառավարութիւնում հանդիպեցի Ալեքսիս Օհանեանին: Խօսելով Հայաստանում տեղի ունեցած ոչ բռնի, թաւշեայ, ժողովրդական յեղափոխութեան մասին նա ասաց. երբեք այսքան հպարտ չեմ եղել, որ հայ եմ», - գրած է վարչապետը:

Կառավարութեան հասարակայնութեան հետ կապերու վարչութիւնը եւս տեղեկութիւն տարածած է հանդիպման մասին.

«Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանն ընդունել է Reddit սոցիալական ցանցի համահիմնադիր Ալեքսիս Օհանեանին:

Վարչապետը ողջունել է Օհանեանի այցը Հայաստան եւ նշել, որ ուրախ է նրա ու սփիւռքահայ մեր միւս հայրենակիցների արձանագրած իւրաքանչիւր յաջողութեան համար: Նիկոլ Փաշինեանը կարեւորել է հայութեան ներուժի իրացումը՝ ի նպաստ Հայաստանի զարգացման ու բարօրութեան:

Ալեքսիս Օհանեանը ներկայացրել է իր տպաւորութիւնները հայրենիքից եւ Նիկոլ Փաշինեանի գլխաւորած նոր կառավարութեանը մաղթել արդիւնաւէտ աշխատանք ու յաջողութիւններ: Նշելով, որ սա իր ճորդ այցն է հայրենիք՝ Օհանեանը յաւելել է, որ ուրախ կը լինի նպաստել Հայաստանում տեղեկատուական թեխնոլոգիաների

զարգացմանը: Այդ համաթեքսթում, գրուցակիցները քննարկել են ՏՏ ոլորտում համագործակցութեանը եւ Ալեքսիս Օհանեանի կողմից Հայաստանում գործունէութիւն ծաւալելու հնարաւորութիւններին վերաբերող հարցերը:

Յիշեցնենք, որ հայազգի գործարարը Instagram-ի իր էջին Հայաստանէն լուսանկարներ հրապարակած էր: Անոնցմէ մէկուն կողքը գրած է՝ «24 ժամ է Հայաստան եմ: Հետեւեցէ՛ք»: Այնուհետեւ՝ հայկական շուկաներէն մէկուն մէջ առնուած լուսանկար, ուր ներկայացուած են թթուներու տեսականի, հայկական ծիրան: Գործարարը գրած է. «Այցելութիւն դէպի շուկայ. աներեւակայելի համեղ են ծիրանները», յետոյ աւելցուցած է. «Մենք շատ լաւ թթու կը դնենք: Իմ հայրը անցեալին յաճախ բանջարեղէնի թթու կը դնէր ձմրան համար: Կը կարծեմ՝ ժամանակի հարց է, որ ես ալ սկսիմ»:

Instagram-ի իր էջին հրապարակած նկարներէն մէկուն մէջ ալ արծաթէ յուշադրամով է, որ իրեն նուիրած է մանկութեան ընկերը: «Լաւագոյն ընկերներէս մէկը մանկութեան տարիներուն ինծի նուիրած էր արծաթէ հայկական մետաղադրամ՝ Նոյան Տապանի եւ Արարատի զեղազարդամբ: Այդ ժամանակուրէն էի վեր՝ ես այն միշտ կը պահեմ մօտս, աշխարհի որ մասն ալ ըլլամ», - գրած է ան:

Ալեքսիս Օհանեանը եղած է նաեւ «Թումօ» կեդրոն:

Միացեալ Նահանգները Պատրաստ է Աջակցիլ Հայաստանին՝

Անցիալ Ուրբաթ, Ուաշինկթընի մէջ, Հայաստանի նախագահ Արմէն Սարգսեանը հանդիպած է Միացեալ Նահանգներու պետքարտուղար Մայք Փոմփեյնի հետ:

«Հանդիպման ընթացքում նախատեսուած է քննարկել Միացեալ Նահանգների հետ առեւտուրի եւ ներդրումների աւելացումը, ինչպէս նաեւ Միջին Արեւելքի փառատունը: Նախագահը նաեւ կիսելու է պետքարտուղարի հետ Հայաստանի նոր շրջանի իր տեսլականը», - «Ամերիկայի Ձայն»-ի հետ գրուցի ժամանակ նշած է Հայաստանի մէջ ԱՄՆ-ի դեսպան Ռիչըրտ Միլըրը:

Դեսպանի խօսքով, Միացեալ Նահանգները պատրաստ է աջակցիլ Հայաստանի նոր կառավարութեանը նոր ներդրումներ գտնելու գործին մէջ: Այս ոլորտին մէջ

Հիմնական աշխատանքը, Ռիչարդ Միլըրի խօսքով կառավարութիւնը արդէն կը կատարէ պայքարելով երկիրի մէջ կաշարակերութեան դէմ եւ ստեղծելով արդար դաշտ բոլոր գործարարներու համար:

«Անցած երեք տարիների ընթացքում ԱՄՆ-ի ու նաեւ Հայաստանի գործարարներից ես բազմիցս լսել եմ, որ երկրում գործարարութեան զարգացման հիմնական խոչընդոտը Հայաստանում արդար խաղի կանոնների բացակայութիւնն է, եւ որ համակարգը որոշ մարդկանց առաւելութիւններ էր տալիս»:

Հայաստանի նոր կառավարութեան կողմէ կաշարակերութեան դէմ կոշտ պայքարը, ըստ դեսպանի

Կարօ Փայլանի Դէմ Նոր Արշա՞ւ

Թուրքիոյ՝ «Հայկական անհիմն պնդումներուն դէմ միաւորում» (ASIMDER) կոչուած կազմակերպութիւնն իր դժգոհութիւնը յայտնած է հայազգի գործիչ Կարօ Փայլանի՝ Թուրքիոյ խորհրդարանի պատգամաւոր վերընտրուելու առնչութեամբ:

Ինչպէս կը փոխանցէ Թրքական IHA գործակալութիւնը, կազմակերպութեան նախագահ Կիոքսէլ Կիւլպէյը հայազգի պատգամաւորին «Ֆաշիսթ» անուանած է ու դժգոհած, որ ան իր պատգամաւորական մանդատը որպէս «անձեռնմխելիութեան վահան» կ'օգտագործէ:

Ան պնդած է, թէ Փայլանն «ամէն անգամ կը վիրաւորէ Թուրք ժողովուրդը՝ մեղադրելով ցեղասպանութիւն իրականացնելու մէջ, եւ հանդէս կու գայ որպէս հայ լրպիստներու խօսնակ»:

Կիւլպէյն ուշադրութիւն դարձուցած է այն փաստին վրայ, որ Փայլան քրտամէտ ժողովրդադէմոկրատական կուսակցութեան անդամ է, եւ շեշտած է, որ այդ կուսակցութեան անոր՝ որպէս պատգամաւոր ընտրուելը վիրաւորանք է նաեւ քիւրտերու համար, որոնց մասնակցութիւնը Հայոց ցեղասպանութեան նոյնպէս ժամանակին շեշտուած է Փայլանի կողմէն:

Քաթալոնիոյ Սեչ Հայկական Մաֆիայի 142 Անդամներ Ձերբակալուած Են

Սպանիոյ ու Քաթալոնիոյ մի քանի բնակավայրերուն մէջ ոստիկանութեան համատեղ գործողութիւններու արդիւնքով հայկական մաֆիայի 142 անդամ ձերբակալուած է: Այս մասին կը գրեն քաթալոնական աղբիւրները:

Ձերբակալուածներու մեծ մասը Հայաստանի քաղաքացիներ են:

Աւելի վաղ այլ աղբիւրներ գրած էին, որ խօսքը խոշոր յանցաւոր խումբի մը մասին է, որուն անդամները Եւրոպա մեկնած են Հայաստանէն: Անոնք կապուած են թմրանիւթերու շրջանառութեան, գէնքի վաճառքի, ծխախոտի մաքսանենգութեան, փողերու լուսացման, Եւրոպայի ողջ տարածքին մարդկան խաղերու վրայ կատարած խաղաղրոյքներու կաշառակերութեան ու այլ յանցագործութիւններու հետ:

Գործողութեան մասնակցած են աւելի քան հազար գործակալներ Mossos-էն ու ազգային ոստիկանութեան: Կ'ենթադրուի, որ օրուան ընթացքին պիտի ձերբակալուի 142 մարդ, որմէ 6-ը «օրէնքով գողեր»:

Մատրիտի, Պարսելոնայի, Վալենսիայի ու այլ քաղաքներու մէջ պիտի իրականացուին 73 խուզարկութիւններ: Գործողութիւններուն մասնակցելու համար Սպանիա գործուղուած են նաեւ ինթըրփոլի ու Եւրոփոլի գործակալներ:

Հայաստան Արցախ Ֆոնտը Ապրիլին Յունիս 2018-ի միջև \$5 Միլիոնի Նպաստ Հայթայթած է Հայաստանին ու Արցախին

2018-ի երկրորդ եռամսեակի ընթացքին, Հայաստան Արցախ Ֆոնտը \$5 միլիոն արժեքով մարդասիրական օժանդակություն հայթայթած է Հայաստանին ու Արցախին:

Մոյն օժանդակությունը իրականացնելու համար, Հայաստան Արցախ Ֆոնտը \$4.2 միլիոն ընդհանուր արժեքով դեղորայք եւ այլ մարդասիրական պիտույքներ ապահոված է AmeriCares կազմակերպությունին (\$3.8 միլիոն), Direct Relief-ին (\$290,000), եւ Գանատայի Health Partners International-ին (\$156,000):

Մեծարժեք ապրանքներ նուիրած են նաեւ Ամերիկայի Հայ Աւետարանչական Ընկերակցությունը / Քէմփ Արեւ (\$402,000), Project Agape (\$96,000), Հաուլըրտ Գարակիզոգեանի Յիշատակի Ընկերությունը (\$86,000), Վիքթոր Փամպուլեանի (\$86,000), եւ Սերգեյ Սարգիսով (\$15,500):

Մարդասիրական օժանդակություն մեծապէս նպաստած են նաեւ Բժ. Ալպերթ Ֆիլիպս (\$10,500), Բժ. Հրայր Կարապետեան / Providence Center for Congenital Heart Disease (\$2,300), եւ Բժ. Յակոբ Յովակիմեան (\$1,500):

Իսկ Բժ. Կարօ Արզու՝ Կլենտոն, Քալիֆորնիային, առատաձեռնօրէն հոգացած է \$1.8 միլիոն ընդհանուր արժեքով քաղցկեղի դեղորայքի երկու օղակին առաքումներու ծախսը:

Այս ժամանակաշրջանին նուիրուած դեղորայքն ու բժշկական պիտույքները առաքուած են Հայաստանի Առողջապահութեան Նախարարութեան, Արցախի Առողջապահութեան Նախարարութեան, Արցախի Առողջապահութեան Նախարարութեան,

ՀԲԸՄ Քլոտիա Նագարեան Սուրիահայ Գաղթականներու Բժշկական Կեդրոնին, Արաբիերի Մանուկներու Միացեալ Հիմնարկին, Հայաստանի Ակնաբուժական Ծրագրին, Մուրացան Երեխաներու Ներզատաբանութեան (Endocrinology) Կեդրոնին, Ուռուցքաբանութեան Ազգային Կեդրոնին, Նորք Մարաշ Բժշկական Կեդրոնին, եւ Սբ. Գրիգոր Լուսաւորիչ Բժշկական Կեդրոնին:

Անցեալ 30 տարիներուն, Հայաստան Արցախ Ֆոնտն ու գայն նախորդած Միացեալ Հայկական Ֆոնտը Հայաստանին ու Արցախին հայթայթած են \$789 միլիոն ընդհանուր արժեքով մարդասիրական օժանդակություն, 158 թուիչքներով եւ 2,408 ծովային արկղերով: 2018-ի առաջին վեց ամիսներուն, Հայաստան Արցախ Ֆոնտը \$11.8 միլիոն ընդհանուր արժեքով դեղորայք առաքած է Հայաստան եւ Արցախ:

«Հայաստան Արցախ Ֆոնտին կանոնաւորաբար կ'առաջարկուի միլիոնաւոր տոլար արժեքով կեանք փրկող դեղեր եւ բժշկական պիտույքներ», յայտնեց Հայաստան Արցախ Ֆոնտի Նախագահ Յարութ Սասունեանը եւ շարունակեց՝ «Մեզի կը մնայ հոգալ առաքման ծախսը միայն: Մեծապէս կը քաջալերենք ձեր առատաձեռն նուիրատուութիւնները, որպէսզի կարենանք շարունակաբար այս կենսական օժանդակությունը տրամադրել Հայաստանի եւ Արցախի բոլոր բժշկական կեդրոններուն»:

Յաւելեալ տեղեկութեան համար, կը խնդրուի դիմել Հայաստան Արցախ Ֆոնտի գրասենեակին. հեռաձայնի թիւ՝ (818) 241-8900. Իմէյլի հասցէ՝ sassoun@pacbell.net:

ՀԲԸՄ-ն Ներկայացնում է Անհրաժեշտ Էլեկտրոնային Գրքեր ու Յաւելուածներ Հայաստանի Մասին

ՅԵՅԱՍՏԱՆ՝ ԱՆՐԱՅՏ ԸՆԿՈՒՄ

Մեծահասակների համար.
Ներքեմք՝ Էլ. գրքեր, գտն՝ ք տեսարժան վայրեր, կազմակերպ՝ ք այցը, սովոր՝ ք պատմությունը:

Երեխաների համար.
Ներքեմք՝ Im Armenia մանկական ճամփորդական ուղեցույցի հավելվածը:

agbu.org/armenia/travel

Հայկական բարեգործական ընդհանուր միութիւնը (ՀԲԸՄ) մշակել է կրթական եւ զբօսաշրջային մուլտիմեդիա էլեկտրոնային գրքերի մի շարք, ինչպէս նաեւ ընտանիքների համար նախատեսուած յաւելուածներ, որոնք անընդառնում են Հայաստանի մասին ամենատարբեր թեմաների: Ամենանոր յաւելումը «Վայոց Ձոր» վերնագրով բազմաբովանդակ էլեկտրոնային գիրքն է, որը ստեղծուել է Սմիթսոնեան ինստիտուտի կողմից ֆինանսաւորուող «Իմ Հայաստան» ծրագրի հետ համագործակցութեան արդիւնքում:

Հայաստանի Վայոց Ձորի մարզը բազմաթիւ հնագույն հուշարձանների ու տեսարժան վայրերի բնօրրան է, այդ թւում՝ Արենի-1 քարանձաւային համալիրը իր ամենահին Արենի-1 գինեգործարանով, 8-րդ դարի Թանահատ վանքը, 10-րդ դարի Սմբատաբերդ ամրոցը եւ 13-րդ դարի Նորավանք վանական համալիրը: Վայոց ձորը նաեւ Ջերմուկի բուժիչ աղբիւրների ու հանքային ջրավազանների հայրենիքն է:

Գիրքը նախատեսուած է ճանապարհորդների, բնութեան ու պատմութեան սիրահարների համար եւ ներառում է ինտերակտիւ քարտէզներ, սահիկներ, տեսանիւթեր, 360 աստիճանի համաչափ պատկերային լուսանկարներ եւ աուդիօ պատմութիւններ, որոնք ներկայացնում են Վայոց Ձորի ճարտարապետութիւնը, հնագիտութիւնը, արկածային ժամանցի հնարաւորութիւնները, խոհանոցը, փառատօնները եւ մշակութային իրադարձութիւնները: Ներկայացուած են նաեւ տեղեկատուութիւն այցելուների համար, ճամբորդութեան պլանաւորման յուշումներ, տեղեկութիւններ հիւրանոցների, ռեստորանների մասին, ինչպէս նաեւ հայերէն արտայայտութիւնների

գրուցարան: «Վայոց Ձորը» երրորդն է ճանապարհորդների ուղեկից էլեկտրոնային գրքերի շարքում՝ «Բացայայտե՛ք Երեւանը» եւ «Հայկական լեռնաշխարհ» գրքերից յետոյ: Գրքերը հասանելի են եօթ լեզուով, կարող են անվճար ներբեռնուել սմարթֆոնների, պլանշետների եւ համակարգիչների մէջ՝ www.agbu.org/armenia/travel կայքէջից:

«Հպարտ ենք հայկական հարուստ ժառանգութիւնն աշխարհին ներկայացնելու մեր առաքելութեան ընթացքում Սմիթսոնեան ինստիտուտի հետ գործակցութեան համար», - ասաց ՀԲԸՄ Կեդրոնական վարչութեան անդամ դոկտոր Երուսանդ Ջօրեանը: «Նոր էլեկտրոնային գրքում առկայ են արդի ստեղծարար լուծումներ՝ Վայոց Ձորի հարուստ եւ բազմազան բնութիւնն ու պատմութիւնը ներկայացնելու համար: Այն կոչուած է նպաստելու մարդ այցելող զբօսաշրջիկների թիւը մեծացնելու գործին»:

էլեկտրոնային գրքերից բացի, ՀԲԸՄ-ն մշակել է նաեւ «Im Armenia» ճամբորդական յաւելումը՝ բոլոր տարիքի երեխաների համար: Այն գործածողներին թոյլ է տալիս հետաքրքրաշարժ փաստեր իմանալ Երեւանի եւ շրջակայքի, Գեղարքունիքի եւ Վայոց Ձորի մարզերի սիրուած վայրերի մասին: Լինելով երկիրը գւարձալի եւ ինստերակտիւ ձեւով երեխաներին ներկայացնող առաջին թուային ուղեցույցը՝ «Im Armenia»-ն գործում է անգլերէն, պորտուգալերէն եւ ֆրանսերէն լեզուներով եւ միաժամանակ որոշ հիմնական բառեր է սովորեցնում արեւելեան հայերէնով: «Im Armenia» յաւելումը ներբեռնելու համար այցելէք www.agbu.org/armenia/travel կայքէջ կամ ձեր յաւելուածների խանութում:

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ուրախութեամբ ցանկանում ենք մեր հասարակութեանը իրազեկ դարձնել, որ Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւմտեան Թեմը՝ շարունակելով իր բարի աւանդութիւնը, այս տարուայ ընթացքում ծրագրել է հրատարակել մի շարք ուսուցողական գրքեր:

Ստորեւ Ձեզ ենք ներկայացնում այս տարուայ հրատարակուած եւ հրատարակելի գրքերի ցանկը

1. Ապրուած Յուշեր, Յովնան Արք. Տէրտէրեան
2. Սուրբ Պատարագ Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցւոյ
3. Խորհուրդներու թերթիկներ (Պատկ-ամուսնութիւն, Մկրտութիւն, Հաղորդութիւն)
4. 33 Հատընտիր Երկսիրութիւնք, Դոկտ. Տ. Զաւէնի Ա. Քհնյ. Արզումանեան
5. Ներսէս Շնորհալի Հայրապետի Նամականին, Տաճատ Ծ. Վրդ. Եարտըմեան
6. Տօներ եւ Աւանդութիւններ, Տաճատ Ծ. Վրդ. Եարտըմեան
7. Այբուբենական կարգով աղօթագիրք
8. Հաղորդութիւն, Աղօթագիրք (հայերէն), Տաճատ Ծ. Վրդ. Եարտըմեան
9. Հաղորդութիւն, Աղօթագիրք (անգլերէն), Տաճատ Ծ. Վրդ. Եարտըմեան

10. Երբ Առանձին եմ՝ Մենակ Ձեմ - Աղօթագիրք, Յովնան Արք. Տէրտէրեան
  11. Բժշկութեան աղօթագիրք
  12. Ինչպէս Պատրաստուել Սուրբ Մկրտութեանը, Զաքարի Ծ. Վրդ. Բաղումյան
- Տեղին ենք համարում նշել, որ վերջին 15 տարիների ընթացքում Արեւմտեան Թեմը՝ Առաջնորդ Սրբազան Հոր՝ Գրչն. Տ. Հովնան Արք. Տէրտէրեանի նախաձեռնութեամբ, հրատարակել է 300-ից աւելի գրքեր եւ գրքոյկներ, որոնք միտուած են լուսաւորելու մեր հավատացելոց մտքերն ու հոգիները:
- ՀԻՍՏՈՒՄՆԵՐ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԹԵՄ**

Massis Weekly

Volume 38, No. 26

Saturday, JULY 7, 2018

Former Armenian Defense Minister Criminally Charged for Overthrowing Constitutional Order in 2008

YEREVAN (RFE/RL) — Armenia's Special Law enforcement agency moved on Tuesday to arrest former Defense Minister Mikael Harutiunian on charges stemming from the deadly suppression in 2008 of anti-government protests in Yerevan sparked by a disputed presidential election.

The Special Investigative Service (SIS) charged that Harutiunian illegally used, together with "other individuals," the armed forces against peaceful protesters in what amounted to an "overthrow of constitutional order." It also said that the February 2008 presidential ballot, which formalized the handover of power from outgoing President Robert Kocharian to Serzh Sarkisian, was marred by

"large-scale irregularities."

The SIS move marked a dramatic twist in a protracted criminal investigation into the post-election unrest that left eight protesters and two police servicemen dead. They died as security forces tried to disperse supporters of the main opposition candidate, Levon Ter-Petrosian, demanding the rerun of the vote.

Kocharian declared a state of emergency and ordered Armenian army units into Yerevan late on March 1, 2008 amid vicious clashes between security forces and some of the protesters. Ter-Petrosian urged his supporters to disperse a few hours later.

Dozens of Ter-Petrosian allies, including Armenia's current Prime

Minister Nikol Pashinian, were subsequently imprisoned on what human rights groups described as politically motivated charges.

Kocharian and his allies defended the use of lethal force, saying that it prevented a violent seizure of power by the Ter-Petrosian-led opposition. The latter insisted, however, that Kocharian and Sarkisian themselves usurped power by rigging the election.

The SIS has for years claimed to be continuing to investigate the bloodshed and, in particular, identify those directly responsible for the ten deaths. Pashinian told it to finally solve the killings when he presented the new head of the agency, Sasun Khachatryan, to senior SIS staff on June 12.

In a detailed statement issued on Tuesday, the SIS declared that the 2008 protests were a legitimate popular response to serious electoral fraud which it said was widely "attributed" to supporters of Kocharian and Sarkisian. It said that on February 23, 2008 then Defense Minister Harutiunian secretly and illegally ordered the Armenian military to help the authorities enforce the official vote results.

Military units began moving into Yerevan in the following days and participated in the March 1-2, 2008 crackdown, the statement said, adding that this "de facto martial law" violated constitutional provisions guaranteeing

Continued on page 4

Armenian Fund's Director Arrested for Embezzlement

YEREVAN (Armenpress) — Hayastan All Armenian Fund's director Ara Vardanyan has been detained by the National Security Service (NSS) of Armenia on July 2 in suspicion of embezzlement and abuse.

The NSS said that Vardanyan has confessed in misappropriating the fund's finances, including, by using the funds money for online gambling.

According to Vardanyan, he has returned the misused money through the donated funds. According to him, he later entered personal cash to the fund's bookkeeping, thus covering up the misused amounts.

In the last week alone Vardanyan transferred nearly 14,000,000 drams to online casinos from the fund's credit card. The amount comprises nearly 130,000,000 in the period from 2016 to 2018.

NSS said it is currently carrying out inspections in the fund to clarify other possible abuses. Vardanyan has been placed under arrest.

Company Linked to Serzh Sarkisian's Brother Fined for Tax Evasion

YEREVAN — A real estate company linked to a brother of former President Serzh Sarkisian has reportedly agreed to pay the Armenian government 800 million drams (\$1.7 million) after being accused by it of tax evasion.

The State Revenue Committee (SRC) made the announcement on Friday one week after tax auditors raided the Yerevan offices of the company, GLG Project. The SRC initially accused it of evading 300 million drams in various taxes through bankruptcy fraud.

In its latest statement, the tax collection agency said the "damage" has been revised upwards as a result of "some investigative and judicial actions." The revised sum has already been paid to the state budget, it said.

It remains unclear whether GLG Project has admitted to tax fraud.

The case against the company stems from an office building constructed by it in downtown Yerevan in 2013-2017. The SRC claims that GLG paid only 3.5 million drams (\$7,300) in taxes during the construction.

According to the SRC, a charity co-founded and run by Levon Sarkisian,

the former president's youngest brother, holds a 40 percent stake in GLG. Levon Sarkisian's son Narek owns another 20 percent of the company stock. Neither man has commented on the case so far.

On June 25, the Armenian police detained the ex-president's second brother, Aleksandr Sarkisian, on suspicion of illegal arms possession. He was set free a few hours later. The national police chief, Valeri Osipian, said on Thursday that weapons seized from Sarkisian and his bodyguards were owned legally.

Armenia's Creative Revolution in Los Angeles

GLENDALÉ — On Friday, June 29, a passionate crowd of nearly 500 people filled the Glendale Central Library to hear Armenia's new Minister of Culture Lilit Makunts and Creative Armenia vice president Alec Mouhibian discuss the country's recent velvet revolution, its aftermath, and their plans to convert the momentum into a long-term cultural awakening in Armenia.

On Friday night, Lilit Makunts answered questions about her experiences during that remarkable movement, the efforts of the new government to fight corruption, and her vision for the future.

"We are working nonstop to change and elevate the way creative business is done in Armenia," Minister Makunts said. "We seek your involvement and investment—not only financial investment but intellectual investment. The talent and experience of diasporans and their colleagues around the world are vital to fuel this cultural rebirth, and our partnership with Creative Armenia is a key part of the process."

On June 15, the Ministry of Culture and Creative Armenia entered a public-private partnership to rejuvenate

the arts, build creative industries, incubate creative careers and projects, and develop strategies toward cultural acceleration and promotion. Makunts and Mouhibian spoke of how this will take shape in the coming months. They hinted at a mechanism they are building for strategic investment in artistic projects that have major global potential, which will launch later this year.

"We want our creative industries to be as innovative as our tech industries," Makunts said.

"Since the revolution in April, spectators around the world ask: how did they do that?" Mouhibian added. "We want them to keep repeating that question—about Armenian movies, music, art, and culture—for a long time to come."

SDHP Armenia Representatives Meet with Minister of Diaspora

YEREVAN -- On June 28, Minister of Diaspora Mkhitar Hayrapetyan received the delegation of the Social Democrat Hunchakian Party (SDHP), including Vice-Chairman of SDHP Armenia Regional Committee Vazgen Mesrobian, representative of the political council Armen Mkrtichian, foreign relations officer Gegham Harutyunian, representative of the youth wing Arsen Kupelian and Central Committee member Manook Shekherdeman.

On behalf of the political party, Vazgen Mesrobian congratulated the young Minister of Diaspora on assuming office and added the following: "As a pan-Armenian organization, we express our willingness to support the State and the Ministry."

Greeting the guests, Minister Mkhitar Hayrapetyan attached importance to the pro-national activities of the SDHP and voiced hope that the cooperation would grow stronger.

Touching upon the congratulatory remarks, Hayrapetyan stated that the greatest achievement of the Velvet Revolution is the transfer of power to the people. "The victory was not and will not be the victory of a political figure or organization. This victory is the victory of every Armenian in Armenia and every Armenian living abroad. We must maintain this achievement. In this difficult stage, all Armenians need to provide support and have faith, patience and take action. This revolution is also a revolution of values. We Armenians have rediscovered our pride and have gained confidence in our strengths. The Ministry is developing a new strategy on making the Diaspora united and consolidated and the vision for repatriation, which is a clear signal to not only our compatriots, but also the whole world. We are ready to work with all organizations and individuals of the Diaspora," the Minister added.

Pashinian Vows to Move Out of Former Presidential Palace

YEREVAN - Prime Minister Nikol Pashinian said on Thursday that he and his staff will no longer be based in a building in Yerevan that used to house Armenia's former presidential administrations.

In line with a controversial law enacted early this

year, the presidential palace remained the seat of former President Serzh Sarkisian after he was elected prime minister on April 17 a week after serving out his final presidential term.

The end of Sarkisian's decade-long presidency was followed by the country's switch to a parliamentary system of government. The new president of the republic, Armen Sarkissian, has largely ceremonial powers.

The law in question also gave the prime minister offices in another building where the previous, far less powerful premiers were based. The building located in Yerevan's central Republic Square also serves as the venue for weekly cabinet meetings.

Pashinian has used both buildings since becoming prime minister on May 8 after a protest movement led by him forced Sarkisian to resign. He had criticized his predecessor's decision to convert the presidential palace into the prime minister's main office.

"There are criticisms that we are forgetting what we criticized before coming to power," Pashinian told members of his cabinet. "This is not the case. Over time we will fix what we criticized."

"Over time we will return that building to the presidential staff," he said without setting any time frames.

Such a move requires corresponding amendments to the law.

Armenian Forces Destroy Azerbaijani Defense Positions in Nachitchevan

YEREVAN — The Azerbaijani Armed Forces tried to carry out engineering works for strengthening some positions in Nakhitchevan, in response to which Armenian Armed Forces opened fire and did not allow the opponent to fulfill its task.

One of the opponents' positions was completely destroyed and burned due to the firing. During the skirmish,

Vahagn Samvel Baghdasaryan, born in 1974, who is a contract soldier in the Armed Forces of the Republic of Armenia, was slightly wounded.

Spokesman for the Ministry of Defense Artsrun Hovhannisyan shared on his facebook page a video showing an Azerbaijani defense position burning near the border with Armenia.

Smithsonian Folklife Festival Featuring Armenian Culture Opens in D.C.

WASHINGTON, D.C. - The 2018 Smithsonian Folklife Festival featuring Armenia: Creating Home opened yesterday with a reception for an audience of international guests and dignitaries. The Festival showcases Armenia's culture, music, art, food and wine. Last night's opening reception was sponsored by the Armenian Assembly of America (Assembly) and the Armenia Tree Project (ATP). Guests from across the globe gathered at the National Museum of African American History and Culture on the National Mall in Washington, D.C.

Smithsonian Folklife Festival Director Sabrina Lynn Motley and Assembly President Carolyn Mugar acknowledged guests and welcomed them to the opening reception. Mugar thanked the Smithsonian for this monumental Festival, highlighted the accomplishments of Armenia, and welcomed The Honorable Dr. Armen Sarkissian for his first official visit to the United States of America as President of the Republic of Armenia.

"Armenia is celebrating a milestone this year: 100 Years since a

modern nation was formed and a quarter century of democracy and independence as a young nation," Mugar said. "As we celebrate 'Armenia: Creating Home,' we celebrate Armenia's music, art, food, wine and culture through the centuries. We are actually celebrating Armenia's people, spirit, and genuine hospitality at home. In the life of the new nation, this is an exciting and important time for America and Americans to engage with Armenia and Armenians. I believe in direct tangible investment in Armenia, actually putting a shovel in the good earth. I believe in Armenia's people, their many talents, their need to grow fruit and to make wine, and to promote a healthy environment abundant in trees and clean water. Please join me in this unique time to engage with Armenia's most valuable resources, its hospitality, its home and its people," she concluded.

President Sarkissian addressed the crowd, thanking everyone for a successful Folklife Festival and their devotion to "creating home" - the theme

Continued on page 4

Armenian Patriarchate of Jerusalem Presents Prince William with Armenian Cross

JERUSALEM -- Prince William, Duke of Cambridge paid an official visit to Israel on June 28. Chancellor of the Armenian Patriarchate of Jerusalem Hovnan Baghdasaryan informed ARMENPRESS that the Prince was met by the religious leaders of the three major religious communities. Sevan Archbishop Gharibyan represented the Armenian Patriarchate of Jerusalem.

During his visit to an Armenian chapel at the Church of the Holy Sepulchre the Duke of Cambridge was met by Father Samuel Aghoyan who presented him with an Armenian cross on behalf of the Patriarchate.

On June 28, 2018, Prince William, Duke of Cambridge, visited the Holy Sepulchre Church where he was welcomed by the Heads of Three

Guardian Communities.

Arch. Sevan Gharibyan represented His Beatitude, the Armenian Patriarch of Jerusalem.

During his visit to the Armenian Chapel after St. Arimathea, a welcoming speech was delivered by the Armenian Superior of the Holy Sepulchre Church Rev. Fr. Samvel Aghoyan and an Armenian cross was presented to His Highness as a present from the Armenian Patriarchate of Jerusalem.

The inscription on the cross reads: "A present of an Armenian Cross from the Armenian Patriarchate of Jerusalem presented to His Royal Highness Prince William Arthur Philip Louis, Duke of Cambridge, during His visit to the Holy Sepulchre Church on 28 June, 2018."

Select Armenia Business Forum Held in Glendale

Provided Platform to Armenian Authorities to Discuss New Projects Between the Armenian and Us Businesses

GLENDALE -- "Select Armenia" business forum, organized by the Armenian-American business Council, Consulate General of Armenia in Los Angeles and Business Armenia, brought together more than 100 representatives of local government, business and academia in Embassy Suites Hotel on June 30, 2018.

Participants had a great opportunity to discuss elevated interest in establishing new business, and investment opportunities in Armenia after the velvet revolution with the Deputy Prime Minister of the newly formed Armenian Government Mr. Tigran Avinyan and members of the Armenian delegation.

Mr. Avinyan, as well as Deputy

Minister of Economic Development and Investments Ms. Mane Adamian, Deputy Minister of Transport, Communication and Information Technology Mr. Hakob Arshakyan, deputy Minister of Diaspora Mr. Babken Der Grigoryan and International Commerce Team Leader of Business Armenia, Mr. Narek Aleksanyan presented to Select Armenia participants the existing projects and opportunities in Armenia, strategies of the new Government, as well as provided comprehensive information on all the topics that have been touched upon by participants. The areas of interest included but were not limited to health care, technology and innovation, engineering, financial sector, education, tour-

Genocide Scholar Taner Akcam Presents His Latest Book

Talat Pasha's Killing Orders and Armenian Genocide

YEREVAN -- On June 14, 2018, the American University of Armenia (AUA)'s College of Humanities and Social Sciences hosted Turkish-German historian Dr. Taner Akcam who delivered a guest lecture on Turkish denialism of the Armenian Genocide and the killing orders in Ottoman Interior Minister Talat Pasha's telegrams.

AUA President Dr. Armen Der Kiureghian greeted the guests and gave floor to Dr. Vahram Ter-Matevosyan, Assistant Professor and the upcoming Chair of the Political Science and International Affairs (PSIA) program, who introduced the speaker. Dr. Akcam is known as one of the first Turkish scholars to publicly acknowledge and study the Armenian Genocide, perpetrated by the Ottoman Turkish government at the beginning of the 20th century.

"In order to understand the Turkish denialism, we should know one thing, denialism in Turkey was an inherent component of the Armenian Genocide. So, the denial of the Armenian Genocide began not in the wake of the event but was an intrinsic part of the plan itself," said Dr. Akcam.

Dr. Akcam discussed the denialist attitude of the Turkish government toward the Armenian Genocide based on the supposed "lack of original documentation," the hidden or destroyed documents with killing orders, as well

as the evidence proving the existence of Ottoman bureaucrat Naim Efendi, who had passed the killing orders of Talat Pasha to an Armenian intellectual named Aram Andonian. Dr. Akcam displayed the coding systems of some official Ottoman documents and telegrams which he had discovered in the private archives of Armenian Catholic priest Krikor Guerguerian.

"My last argument is, if the Turkish government believes that Talat Pasha's telegrams, which Naim gave to Andonian, are fake, it's very simple to prove. They should simply publish their coding books. The fact that for one hundred years they haven't been publishing these books, shows only one thing - the telegrams are authentic," he concluded his lecture.

The attendees had the opportunity to ask Dr. Akcam questions related to his motivation to do research on the Armenian Genocide, the Turkish policy of denial, the possible change in the Turkish mentality toward recognition of the Armenian Genocide, as well as his future scholarly publications on this topic. During the Q&A session, Dr. Akcam proudly stated: "My father taught me one thing, 'Tell the truth and fight for justice.' This is how I grew up."

His trip to Armenia was sponsored by Knights of Vartan.

ism, construction, as well as specific success stories and legislative changes and initiatives that will lead to more investment friendly business environment, which can attract not only small businesses but also multinational companies to Armenia.

Select Armenia business forum significantly contributed to achieving the main objectives of the visit of Armenian delegation to California, which included also a greater understanding of the constraints and opportunities in the US markets; increased awareness for the US companies of Armenia's investment potential and strengthening of relationships between Armenian and US institutions and individuals. Present during the conference were, Mr. Vahe Karapetian, Advisory Board Member to

Armenian American Business Council and Vahe Balayan, from Ameriagroup, the event's sponsor.

"I am sure that the visit of the new Deputy Prime Minister of the Government of Armenia and the honest and candid exchange of ideas during one-day conference, will result in a greater enthusiasm toward large-scale business projects between the Armenian and US businesses. The situation in Armenia has changed dramatically which leads to better business and investment-friendly environment, further promoting Armenia as an ideal investment destination, with highly skilled and multilingual workforce, and world class financial institutions" commented Alec Baghdasaryan, President of the Armenian American Business Council.

Save
Support
Sustain

Syrian Armenian Relief Fund
P. O. Box 1948
Glendale, CA 91209-1948

www.syrianarmenianrelieffund.org

Armenia Concludes Successful Media and Trade Events

NEW YORK -- The State Tourism Committee of Armenia, along with private sector representatives from the Armenian tourism industry, has participated in a series of meetings and events in three cities to increase awareness of Armenia's cultural heritage tourism offering. The culminating event in Washington D.C. included a visit to the Smithsonian Folklife Festival on the National Mall, which is showcasing Armenian cultural heritage this year.

The series of events commenced in Boston on Monday, June 25, with travel media appointments and a gathering of local travel trade representatives at the Boston offices of the Armenian General Benevolent Union (AGBU). Hripsime Grigoryan, the newly appointed chairperson of the State Tourism Committee of Armenia, welcomed guests with a destination presentation, kicking off a series of educational trade workshops and networking sessions with Armenian tourism industry partners.

On Tuesday, June 26, the State Tourism Committee of Armenia participated in another travel trade event at the AGBU Headquarters in New York City, which was followed by a media reception attended by travel journalists. In addition to a destination overview, media attendees were also treated to a presentation by Pulitzer Prize-winning Armenian author and poet, Peter Balakian. Balakian discussed Armenia's rich history and culture, as well as his quest to discover his family's historic homeland, Armenia, and his connection to the Armenian diaspora in America.

While in New York, the delegation also conducted a day of travel trade appointments on Wednesday, June 27, with key tour operators.

The events were organized by

Former Armenian Defense Minister

Continued from page 1

the political neutrality of the Armenian armed forces.

"A number of high-ranking officials of the acting authorities, including Defense Minister Mikael Harutiunian, carried out actions aimed at violently overthrowing constitutional order in the Republic of Armenia," read the statement.

It said the SIS has therefore filed

the My Armenia, a cultural heritage tourism program funded by the U.S. Agency for International Development (USAID) and implemented by Smithsonian Institution, and by AGBU, the world's largest nonprofit Armenian organization.

From New York City, the delegation traveled to Washington D.C. on Thursday, June 28, for its final travel trade gathering at the Soorp Khatch Armenian Apostolic Church and an open-air cocktail reception at the Smithsonian Folklife Festival. The annual Smithsonian Folklife Festival is produced by the Smithsonian Center for Folklife and Cultural Heritage and produced in partnership with the National Park Service. This is the first time Armenian culture will be broadly presented at the festival. AGBU is among the festival's sponsors.

"AGBU is proud to continue its long-term collaboration and partnership with the Smithsonian Institution, which began with the My Armenia program," said Natalie Gabrelian, director of Alternative Education at AGBU. "Hosting this series of events aligns with our goal to educate all about Armenian culture and history. Encouraging travel industry insiders' interest toward Armenia and all it has to offer the world is key to promoting tourism and putting it on the map for travelers."

"This was a very important mission to raise awareness about Armenia as a tourism destination," said Grigoryan, chairperson of the State Tourism Committee of Armenia. "Through our partnerships with My Armenia Program and the Smithsonian Folklife Festival, it has been an honor to have the opportunity to further share our message with U.S. consumers and inspire North American travelers to visit our incredibly cultural destination."

corresponding criminal charges against Harutiunian carrying between 10 and 15 years in prison. SIS investigators have also issued an arrest warrant for the retired army general who served as chief of the Armenian army's General Staff from 1994-2007.

It was not immediately clear whether or not Harutiunian, 72, will plead guilty to the grave accusation. His whereabouts were also not known.

AAF Shipped \$5 Million of Aid to Armenia and Artsakh April– June 2018

GLENDALE -- The Armenia Artsakh Fund (AAF) delivered \$5 million of humanitarian assistance to Armenia and Artsakh during the second quarter of 2018.

The AAF itself collected \$4.2 million of medicines and other supplies donated by AmeriCares (\$3.8 million); Direct Relief (\$290,000) and Health Partners International of Canada (\$156,000).

Other organizations which contributed valuable goods during this period were: Armenian Missionary Association of America/Camp Arev (\$402,000); Project Agape (\$96,000) Howard Karagheusian Commemorative Corp. (\$86,000); Victor Pambuccian (\$86,000) and Mr. Sergey Sarkisov (\$15,500).

Also contributing major supplies were: Dr. Albert Phillips (\$10,500); Dr. Hrair Garabedian/Providence Center for Congenital Heart Disease (\$2,300) and Dr. Hagop Hovaguimian (\$1,500).

Dr. Karo K. Arzoo of Glendale, CA generously donated the cost of air freighting two shipments of cancer medicines with a total value of \$1.8 million.

The medicines and medical sup-

plies donated during this period were sent to the Health Ministry of Armenia, Artsakh Health Ministry, AGBU Claudia Nazarian Medical Center for Syrian Armenian Refugees, Arabkir United Children's Foundation, Armenian Eyecare Project, Muratsan Children's Endocrinology Center, National Hematology Center, Nork Marash Medical Center and St. Grigor Lusavorich Medical Center.

In the past 30 years, including the shipments under its predecessor, the United Armenian Fund, the AAF has delivered to Armenia and Artsakh a grand total of \$789 million worth of relief supplies on board 158 airlifts and 2,408 sea containers. In the first six months of 2018 AAF shipped to Armenia and Artsakh \$11.8 million of medicines.

"The Armenia Artsakh Fund is regularly offered free of charge millions of dollars worth of life-saving medicines and medical supplies. All we have to do is pay for the shipping expenses. We would welcome your generous donations to be able to continue delivering this valuable assistance to all medical centers in Armenia and Artsakh," Harut Sassounian, the President of AAF stated.

Smithsonian Folklife Festival

Continued from page 2

of the Festival. He spoke about the Armenian Diaspora in the United States, dating back to Martin the Armenian who settled in Jamestown, Virginia 400 years ago, and how the survivors of the Armenian Genocide created a home in America and are today proud U.S. citizens. President Sarkissian was given a standing ovation for his remarks.

Guests in attendance included U.S. Ambassador to Armenia Richard Mills, Jr., former U.S. Ambassador to Armenia John Heffern U.S. Agency for International Development (USAID) Mission Director to Armenia Deborah Grieser, Congressional Caucus on Armenian Issues Co-Chair Congressman Frank Pallone, Jr. (D-NJ), Congressman Doug Lamborn (R-CO), Congressman Jim McGovern (D-MA), Armenian Minister of Culture Lilit Makunts, and Armenian Ambassador to the U.S. Grigor Hovhannissian, among others.

The crowd enjoyed a special performance by Miqayel Voskanyan

& Friends, which is an ethno-jazz and folk band based in Yerevan, Armenia. The band was formed in 2011 with the goal of introducing jazz to the tar, immediately standing out as a fresh, modern sound in world music. Although historically heard in traditional Armenian folk music, Voskanyan's band has given the tar a new identity and, as a result, has created a new genre of music that fuses old and new to produce something wholly unique - an alluring concoction of jazz, folk and rock, all inspired by classical Armenian melodies!

In addition to the Armenian culture features at this year's Folklife Festival, Catalonia: Tradition and Creativity from the Mediterranean is also being showcased.

The Festival runs from June 27 to July 1 and then from July 4 to July 8. More than 1 million people are expected to visit the exhibition and festival, and more than 8 million people worldwide to access the Smithsonian Folklife's website and learn about Armenia.

ԼԵՐԱՆ ՄԸ ՇՈՒՐՋ ԻՆՏԵՆՍԻՎ ՏԱՐԱԾԳ

Լուսանկարիչ ԷՃԷ Կէօքալի Արարատ սարը կիզակէտին առած լուսանկարչական ցուցահանդէս մը սարքած է Գատըզիւղի մէջ: 2 Յունիս շաբաթ օր բացուած կատարուած ցուցահանդէսը կը նպատակադրէ լեռան ներկայ ու անցեալը ցոյցանել: Այդ իսկ պատճառաւ ալ արուեստագէտը իր այս ցուցահանդէսը անուանած է՝ «Լեռան մը չափ շատ»: Ան ուշադրութիւն կը դարձնէ լեռան դարերու հոլովոյթով էքսի մը վերածուելու երեւոյթը: Լեռը լուսանկարած մերթ Ակրըի, մերթ Պայազետ, մերթ Իկտիր է եւ մերթ ալ խոր Վիրապէ դիտելով:

ՎԱՐՂԱՆ ԷՍՂՈՒԳԵԱՆ

Վարդան Էսղուգեան- Ինչպէ՞ս եղաւ ձեր Արարատի հետ ծանօթացումը եւ ինչպէ՞ս որոշեցիք նման ցուցահանդէս մը պատրաստել:

ԷՃԷ Կէօքալի - 2016-ի աշնան սկսած Արարատի մասին աշխատելու: 2015-ին մասնակցած էի «Միասին գործել» նախաձեռնութեան:

Վերաբերող լուսանկարներ:

Է.Կ.- Ես լեռը տարբեր աշխարհագրական հատուածներու, տարբեր համոզումներ ունեցած բնակիչներու միջոցաւ դիտած եմ: Ինչպէս որ կ'ըսէ Խուսարո Սայիտ. «Երեւակայական աշխարհագրութիւն մըն է իմ նիւթ առածը»: Ուրեմն լեռը դիտելով կը տեսնեմ նաեւ այդ տարածքին վերաբերող

Այդ աշխատանքի ընթացքին էր, որ նման խորհուրդ մը ծագեցաւ մտքիս մէջ: Ծրագրի Թուրքիոյ բաժինը, երբ ջնջուեցաւ որոշեցի Պեռլին վերադառնալով անհատաբար աշխատել: Միտքս պայծառ էր, քանի որ «Միասին գործել» ծրագրի շրջանակով Հայաստանէն եւ Թուրքիայէն 22 երիտասարդներ պիտի փորձէինք հասկնալ Հայոց ցեղասպանութեան տեղի տուող ազդակները: Բուն պատճառը ինչ է չէմ կրցած լուծել, բայց Արարատը ինքնին այս աշխատութեան խորհրդանշանը դարձած է ինծի համար: Անշուշտ այդ պահուն չէի գիտակցեր, թէ Արարատ ինչ կը նշանակէ Հայոց համար: Այդ բոլորին հետզհետէ թափանցեցի, ուր նկատելի էին Պայազետի լքուածութիւնը, լեռան Հայաստանի համար ունեցած նշանակութիւնը, իր մասին հիւսուած առասպելները եւ դեռ ասագին բան: Բիւրաւոր մարդիկ տարիներ շարունակ նայած էին այդ բարձունքին եւ ամէն մէկը գատ բան մը տեսած:

Վ.Է.- Ցուցահանդէսի ընթացքին կը տեսնենք նաեւ տարածաշրջանի

անհամար բաներ: Այսպէսով լեռը շրջապատող մարդկանց կեանքէն ալ դերուակ մը ներկայացնելու առիթը ունեցայ:

Վ.Է.- Իսկ աշխատելու ժամանակ ի՞նչ տեսակ դժուարութիւններ ապրեցաք:

Է.Կ.- Կրնամ ըսել, որ ոչ մէկ լուրջ դժուարութիւնի հանդիպեցայ: Իմ աշխատութիւնս ունէր նաեւ տեսլական բաժին եւ դիտարկութիւնները պէտք է վերածէի հատորի մը: Այս ալ պատճառ եղաւ, որ այդ նոյն վայրերուն կրկին անգամ այցելութիւն տամ: Հայաստանի մէջ ընդամենը մէկ շաբաթ մնացած էի եւ հազիւ վերջին օրը կրցայ արժանի կերպով տեսնել լեռը: Խոստովանիմ, որ սահմանափակ նիւթական կարելիութիւններու պատճառաւ երկրորդ անգամ չեմ կրցած այցելել Հայաստան: Սա կարեւոր բացթողում մը եղաւ: Չեմ կրցած բաւականաչափ տեսակցութիւններ ունենալ տեղացիներուն հետ: Իրականութեան մէջ, երբ կը ձեռնարկէին այս աշխատութեան, երկրի մէջ արտակարգ իրավիճակի դրութիւն կը տիրէր եւ բարե-

ՍՓԻՒՌՔԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Է «ՔԱՅԼ ԴԵՊԻ ՏՈՒՆ» ԾՐԱԳՐԻ ՄԵԿՆԱՐԿԻ ՄԱՍԻՆ

ՀՀ Սփիւռքի նախարարութիւնը Օգոստոսի 10-24-ը իրականացնում է «Քայլ դէպի տուն» ուսումնականաչողական ծրագիրը, որը նախատեսուած է 13-21 տարեկան սփիւռքահայ պատանիների եւ երիտասարդների համար: Ծրագիրն ունի երկու բաղադրիչ կրթական եւ ճանաչողական: Կրթական բաղադրիչը ներառում է հայոց լեզուի արագացուած ուսուցման դասընթացներ (արեւելահայերէն եւ արեւմտահայերէն):

Ծրագրի ճանաչողական մասը նախատեսում է մասնակիցների այցելութիւններ Հայաստանի պատմամշակութային վայրեր, ինչպէս նաեւ մի շարք առաջատար ուսումնական, ստեղծարար-տեխնոլոգիական կենտրոններ: Հանդիպումներ կլինեն պետական պաշտօնեաների եւ մշակութային գործիչների հետ: Մասնակիցների համար կազմակերպուելու է նաեւ ճամբարային քառօրյա ծրագիր:

«Քայլ դէպի տուն» ծրագրին մասնակցելու յայտերն ընդունուել են սահմանուած կարգով՝ մինչեւ Յունիսի 30-ը:

Ստացուել է շուրջ 550 յայտ՝ աշխարհի 26 երկրի հայ համայնքներից:

Սա աննախադէպ իրադարձութիւն է, երբ սփիւռքի նախարարութիւնը միաժամանակ աւելի քան 5 հարիւր մասնակից է ընդունելու նոյն ծրագրի շրջանակ-

ներում: Հետեւաբար, «Քայլ դէպի տուն» ծրագիրը լաւագոյնս կազմակերպուելու եւ իրականացնելու համար մենք դեռ մէկ ամիս առաջ սկսել ենք համագործակցել «Դասաւանդի» Հայաստան» (Teach For Armenia) կրթական կազմակերպութիւնների հետ: Վերջիններիս ջանքերով մշակուել է ծրագրի կրթական մասը: Դասընթացներն անցկացուելու են Հայ-ուսական համալսարանի հետ: Այսպիսով, Հայ-ուսական համալսարանը մեզ անվճար հիմունքներով կտրամադրի անհրաժեշտ քանակութեամբ լսարաններ, կապահովուեն դասընթացների համար նախատեսուած պայմանները, իսկ կրթական գործընթացը կղեկավարեն «Դասաւանդի» Հայաստան եւ «Կեպի Հայք» կազմակերպութիւնների մասնագէտներն ու ուսուցիչները:

Բացի այդ, հաշուի առնելով, որ մասնակիցների քանակը չափազանց մեծ է լինելու՝ մենք սկսել ենք նաեւ բանակցութիւններ վարել այլ կազմակերպութիւնների հետ: Արդյունքում «Կոնվերս բանկը» եւ «gg»-ն պատրաստակամութիւն յայտնեցին համալրելու ծրագրի հովանաւոր-թիմակիցների շարքերը՝ այդպիսով մեծ աջակցութիւն ցուցաբերելով մեզ:

Մենք բաց ենք նա- նոր առաջարկների համար եւ ուրախ կլինենք ընդլայնելու մեր թիմը:

կամներ ալ կը զգուշացնէին, այդ պայմաններու մէջ աւելի զգոյշ ըլլալու մասին: Թերեւս պատճառներէն մէկն ալ այս է, որ մատնուած եմ բաներ մը կիսաւարտ թողած ըլլալու խորհուրդին:

Վ.Է.- Իսկ ուր, որ կը նկարէիք կրցա՞՞ծ էք տեղւոյն ժողովուրդին լեռան հետ ունեցած յարաբերութիւնը դիտարկել:

Է.Կ.- Դէպի Պայազետ եւ Իկտիր երկու անգամ, իսկ Հայաստան միայն մէկ անգամ կրցայ ճամբորդել: Պայազետ երկրորդ երթալուս բաւականին տեսակցութիւններ ունեցայ: Իսկ Հայաստան կրկին երթալու համար միջոցներ կը որո-

նեմ: Բացի այս տեսակցութիւններէն Արարատի հետ առնչուած գա- նազան նիւթեր կարդացի: Համացանցի վրայ բազմաթիւ գրառումներու հետեւեցայ: Ապագային այս բոլորը իմ մեկնաբանութեամբ ընթերցողին պիտի փոխանցեմ: Իզուր չէ ցուցահանդէսի անունը՝ «Լեռան մը չափ շատ»: Հիմա մտադրած եմ այդ շատը յստակեցնելու, շատի մասին խօսելու եւ մարդկանց միտքերը աւելի ընդարձակ փոխանցելու գործին: Յուսամ կարելիութիւններ կը գտնեմ ցուցահանդէսը Իկտիրի եւ Երեւանի մէջալ կրկնելու համար:

«ԱԿՕՍ»

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱԸ
ՓԱՍԱՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ԸՈԳԻ ԸԱՄԱՐ)
ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ԸԱՄԱՐ
1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104
ԸՆՈԱԶԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

ԱՐԽԻՒ

ՄԻՍԻՈՆԱՐ ԵՌՅԱՆՆԵՍ ԷՅՄԱՆ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ԶԳՈՒՇԱՑՆԷ

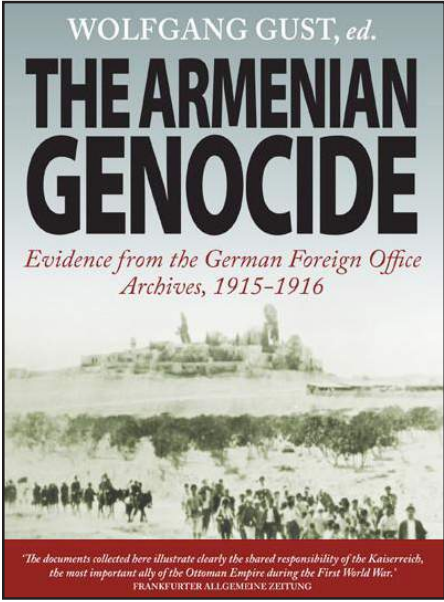
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԻՍԿԱՅԱՏԵԱՆ

Վոլֆգանգ Կուսթ իր հեղինակած «Հայերի Ցեղասպանութիւնը 1915-1916. Գերմանիոյ Արտաքին Գործերի Նախարարութեան Քաղաքական Արխիւի Փաստաթղթերից» (The Armenian Genocide: Evidence from the German Foreign Office Archives 1915-1916, թարգմանիչ՝ Ռուզան Երտանեան, «Հայաստան» հրատարակչութիւն, Երեւան, 2005) հատորի 47-50-րդ էջերուն մէջ տեղադրած է կարեւոր նամակ մը, որ կ'ակնարկէ հայոց դէմ թրջական մօտալուտ ջարդերուն: Արդարեւ, Մեզիրէի Գերմանական որբանոցին տնօրէնը՝ Եռհաննէս Էհման Կոստանդնուպոլսոյ մէջ Գերմանիոյ դեսպան Հանս Ֆոն Վանկենհայմին ուղղուած 18 Մայիս 1915 թուականի նամակին (փաստաթուղթին ղրկանական տուեալները՝ PA-AA /Կոստ. Դեսպ./169) սկիզբը ուղղակի նիւթին մէջ մտնելով, խորհրդի հայոց մասին կ'ըսէ. «Վերջին օրերի տնային խուզարկութիւններն ու ձեռքարկութիւնները կրկին ստանում են առաւել լուրջ բնույթ: Մինչեւ հիմա Մամուրիէի իւր-ձեռնաբեր եւ շրջակայքում արդէն ձեռքարկուել են 70-80 [հոգի], մինչդեռ վիլայէթի աւելի հեռու շրջաններէն ոչ մի ճշգրիտ տեղեկութիւն չի հասել: Վիճակը էկիւնում (Ակն - Յ. Ի.) եւ Արաբկիրում պէտք է որ աւելի լուրջ լինի»:

Այս գերմանացի միսիոնար հոգեւորականը 1915-ի Ապրիլին եւ Մայիսին պատահող դէպքերը բնական չի գտնէր: Հայոց տուններու խուզարկութիւնն ու զանգուածային ձեռքարկութիւնները կը շարունակէին զինք եւ մտածել կու տան, որ մօտալուտ աղէտ մը կը սպառնայ քրիստոնէաներուն՝ ընդհանրապէս եւ հայոց՝ մասնաւորաբար: Խարբերդի գիւղերէն հասնող ջարդերու եւ բռնագողթերու կցկտուր լուրերուն շարանը քաղաքի այս կացութեան վրայ կը բարդուի եւ միջոցառում ծայր աստիճան կը շնչանայ:

Կացութեան վատթարացման պատճառները փնտռած ատեն Էհմանի ուշադրութիւնը կը գրաւէ այն իրողութիւնը, թէ յաճախ, նոյնիսկ Վանի դէպքերէն առաջ, «թուրքերն ասում են, ինչ-որ չափով՝ թերեւս ճշմարիտ, որ հայերը ուղղափառապէս մասամբ անցել են ռուսների կողմը, որ հայ ժողովուրդը թուրքիայի դէմ է, որ հայ փարթիզանները Վանի տարածքում եւ Պարսկաստանում կուռել են թուրքերի դէմ, որ Տերսիմում հայերը զզրվաչաներին քարոզել են միանալ ռուսներին, որ Տիարպէթերում (Տիարանակերտ - Յ. Ի.) ռուսներ են գտել, իսկ էկիւնում՝ տինամիթ, որ ռուսների ներխուժման դէպքում հայերը երկրի խորքում կ'անցնեն թշնամու կողմը» (էջ 47):

Եռհաննէս Էհման երկու կողմերուն՝ թուրքերու եւ հայոց կարծիքները առարկայականօրէն կը չի չէ իր գեկոյցին մէջ, սակայն ան լրիւ հասկացողութիւն կը ցուցաբերէ միայն կարգ մը շրջաններում մէջ հայոց՝ ռուսներու կողմն անցնելու պատճառներուն: Էհման ընդվզումով կը նկարագրէ ինքնապաշտպանութեան համար հայոց ունե-

ցած գէնքերու հաւաքումը իշխանութիւններուն կողմէ, երբ անդին թուրքերուն ու քիւրտերուն կը թոյլատրուի պահել իրենց գէնքերը: Ան կ'ըսէ. «Ըստ այս ամէնի, կարելի է հասկանալ քրիստոնէաներին լրիւ գինաթափելու կառավարութեան խիստ միջոցառումները, մինչդեռ չնայած յանձնելու ձեւական հրամանին, թուրքերի ու քրտերի գէնքը թողնում են» (էջ 47): Էհման այնուհետեւ քննադատօրէն կը մօտենայ ձեռքարկուած քրիստոնէաներու, մասնաւորաբար հայոց ծանր վիճակին: Եթէ Վանի մէջ պայմանները դասաւորուած էին այնպէս, որ հայերը ստիպողաբար ապստամբին, ըստ Էհմանի՝ այդ բնաւ չի նշանակեր, թէ խարբերդի հայերն է որ պէտք է պատժուին, այն ալ՝ ծանրագոյն ձեւով: Այս առնչութեամբ ան կը գրէ. «Որքան էլ նրանք շատ զղջան Վանի հաւանական իրադարձութիւնների համար եւ ընդունեն քաղաքական յանցագործներին խստագոյն պատժելու կառավարական իրաւունքն ու պարտականութիւնը, այնուամենայնիւ մտածում են, որ չի կարելի իրենց պատասխանատու դարձնել Վանի քրիստոնէաների եւ այստեղի վիլայէթի մի քանի մեղաւորների համար: Տղամարդիկ, կանայք եւ երեխաները դողում են ձեռքարկուածների հարցաքննութեան ժամանակ երբեմն կիրառուող ծեծի մտքից եւ հայերի համար հասկանալի եզրակացութիւնից, որ բոլոր այդ միջոցառումների վերջը համընդհանուր ջարդն է լինելու, առաւել էս՝ այստեղ արդէն լուրեր են շրջանառուում Վանի բնակչութեան գլխին կախուած դաժան հաշուէլարդարի մասին: Մահմետականների եւ քրիստոնէաների միջեւ փոխադարձ վստահութիւնը գրեթէ լիովին չքայտել է» (էջ 47-48, ընդգծումը իմն է - Յ. Ի.):

Էհման ուրիշ կարեւոր իրականութիւն մը կը յայտնաբերէ երբ կ'անդրադառնայ հայկական կուսակցութիւններու օրինականութեան: 1908-ի Յուլիսին Մահմետադրութեան վերահսկողութիւնն էր Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցութիւնն ու Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը օրինական կազմակերպութիւններ էին Օսմանեան պետութեան մէջ: Աւելին, իշխող իթթիհատ վէ թէրաքի կուսակցութիւնը դաշնակցային սերտ յարաբերութիւններ ունեցած էր Հ.Յ. Դաշնակցութեան հետ: Գաղտնիք մը չէ, թէ իթթիհատը

նոյնիսկ գինած է Դաշնակցութիւնը որպէսզի ըմբոստութեան կամ չեղափոխութեան պարագային վերջինս կարենայ կառավարութիւնը պաշտպանել իրեն դաշնակից: Մայիս 1915-ին թուրքերը յանկարծ կը սկսին հայկական կուսակցութիւնները անօրինական սեպել: Այս մասին Էհման կը գրէ. «Կառավարութիւնը յատկապէս խիստ միջոցներ է ձեռնարկում «Դաշնակ» եւ «Հնչակ» միութիւնների անդամների դէմ... Բայց եւ այնպէս երբ նշուած միութիւնները ճանաչուել են պետականօրէն, ապա այժմ չէր կարելի այդպիսի մի կուսակցութեան պատկանելը դրոշմել որպէս յանցագործութիւն, կարծես կարելի է առանձին միութեանը կամ առանձին անձին վերագրել պետութեան համար վտանգաւոր կամ խռովարարական միտումներ ու խարդաւանքներ» (էջ 48):

Եռհաննէս Էհման նոյն տրամաբանութեամբ կը բացատրէ նաեւ Օսմանեան պետութեան անօրինական քայլերը հայոց ունեցած սակաւթիւ գէնքերուն նկատմամբ:

Ան կ'ըսէ. «Նոյնիսկ օրէնքով արգելուած, արդէն տարիներ առաջ ձեռք բերուած գէնքը, որ հազուադէպ չէ ծայրամասերում ապրող մահմետականների եւ քրիստոնէաների մօտ, չէր կարող լինել խռովարարական մտադրութիւնների

նախանշան, քանի որ թուրքական բնակչութիւնն այսպիսի գէնքի աւելի մեծ քանակութիւն ունի: Ըստ քրիստոնէաների բաւականին հաւաստի խօսքերի՝ իրենց գէնքը պէտք է ծառայէր զուտ ինքնապաշտպանութեան համար՝ մահմետական բնակչութեան յարձակման դէպքում» (էջ 48-49):

Թրջական կառավարութիւնը իթթիհատի տիրապետութեամբ արդէն սկսած էր հակահայկական խիստ քայլեր առնել ամէնուրեք: Էհման կը վկայէ, որ քանի մը ազդեցիկ թուրք հայատեաց տարրեր հայոց գէնքերու հարցը կ'ուճացնէին եւ զայն կառավարութեան առջեւ որպէս խթան կը գործածէին՝ արագացնելու համար հայեր կոտորելու մտադրութիւնները: Այս կէտը Էհմանի յայտնած էր խարբերդի կառավարիչը՝ Սապիթ ձեմալ Սադըրօղլուն, որու «բարեհաճութեան եւ արդարամտութեանբոլորն ալ համոզուած են» (էջ 49):

Վոլֆգանգ Կուսթի հաւաքած գեկոյցումներու ընթերցումէն ի յայտ կու գայ իրականութիւն մը, թէ թուրքիա գտնուող գերմանացի պատասխանատուները իրենց պետութիւնը տեղեակ պահած են հայոց հաւանական կոտորածներու մասին: Սակայն գերմանական իշխանութիւնները այդ բոլորն անտեսելով ոչ միայն աչք բացած են հայոց դէմ թրջական սանձարձակ ոճիրներուն հանդէպ, այլ նաեւ ամէն տեսակէտով իրենք օժանդակած են թուրքերուն ու մեղսակից դարձած Հայաստանութեան: Յանցակից ըլլալով ու այդպիսին մնալով հանդերձ, Օսմանեան պետութիւնն ու Գերմանիան այսպիսի գեկոյցագիրներով եւ այլ փաստաթուղթերով յաճախ գիրար մերկացուցած են: Գերմանացի պատասխանատուներ հայեր կոտորելու թրջական պատճառաբանութիւնները կեղծ հեռակած են եւ տուած այդ ոճիրները դատապարտող իսկական բացատրութիւններ: Այդ փաստերը ինքնին բաւարար են դատապարտելու համար թուրքերը իրենց գործած Հայաստանութեան համար:

ՀԱՅ ԵՎԵՂԵՑԻՈՅ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԹԵՄ
Ուրախութեամբ կը յայտնենք մեր հաւատացեալներուն, թէ՛
ՀՆՆԳՇԱԲԹԻ, ՅՈՒՆԻՍ 5-ԻՆ, 2018
ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ ԺԱՍԸ 10:15-ԻՆ
ՅԻՍՈՒՄԻ ՊԱՅՏԱՌԱՎԵՐՊՈՒԹԵԱՆ (ՎԱՐԴԱՎԱՌ) ՏՕՒՆ
ԿԱՊԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ
ՊԻՏԻ ԿԱՏԱՐՈՒԻ ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳ, ԱՆԴԱՍՏԱՆ ԵՒ ՊԻՏԻ ԲԱՇԵՈՒԻ
ՍՈՒՐԲ ՀԱՂՈՂՈՒԹԻՒՆ
«ԱՐԱՐԱՏ ՏԱՆ» ՄԱՏՈՒԹԻ ՄԷՋ
Հովանաւորութեամբ Թեմիս Բարեխնամ Առաջնորդ՝
ԳԵՐՇ. Տ. ՅՈՒՆԱՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՏԵՐՏԵՐԵԱՆԻ
եւ մասնակցութեամբ Հոգեւոր Հայրերու
ԱՆԴԱՍՏԱՆ ՊԻՏԻ ԿԱՏԱՐՈՒԻ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ՀԱՂՈՂՈՒԹԻՒՆ ԲԱՇԵՈՒԻ
ՆԱԵՒ ՀԻՒՆԱՆԴԱՆՈՑԻ ԲԱՇԵՐՆ ՄԷՋ
EAGLE ROCK - ARARAT HOME ՄԱՍՆԱՇԵՆԲ
Նոյն օրը կ.վ ժամը 3:30-ին ԱՆԴԱՍՏԱՆ պիտի կատարուի եւ ՍՈՒՐԲ ՀԱՂՈՂՈՒԹԻՒՆ Բաշխուի նաեւ Լոս Անճելըս - Իզլը Ռաքի «ԱՐԱՐԱՏ ՏԱՆ» ՄԷՋ
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ՝
ԱՐՇ. Տ. ԵՐԵՄԻԱ ՔԶՆՅ. ԽԱՉԱՏԵԱՆ
ԴԵՒԱՆ ԱՌԱՋՆՈՂՈՂԱՐԱՆԻ

ԱՐՅԱՆԵԱՆ ՕՐԵՐ

ԵՐԱՆՈՒՅԻ ՂԱԶՈՐԵԱՆ

Գեղեցկուծիւն չես տեսել դեռ թէ չես եղել Ղարաբաղում: Վազգէն Օվեան Շատոնց որոշած էի յաջորդ Հայաստան երթալուս անպայման այցելել Արցախ: Առիթը ներկայացաւ այս տարուան Մայիսին, երբ Մելգոնեան կրթական Հաստատութեան 1968-ի շրջանաւարտներս վերահանդիպեցանք հայրենիքի մէջ: Մեր երեւանեան ծրագրի աւարտին, 11 հոգինոց խումբ մը Մայիսի 18-ին ճամբայ ելանք դէպի դրախտային Արցախ: Եւ այդ պայծառ առաւուսուն շքեղ Արարատը յայտնուեցաւ մեր դիմաց: Անցնող տաս օրերուն հագիւ անգամ մը կրցած էինք գայն նշմարել ամպերու ետին: Լաւ նշան էր այս: Ու ճեղքելով հայրենի գեղասքանք բնութեան բազմերանգ գորգը - Մարտիրոս Սարեանի գոյնը վկայ - կը հասնինք Հալիձոր, Սիւնիքի մարզ, Որոտան գետի ափին, նշանաւոր միջնադարեան գրչութեան կեդրոն Հարանք Անպատով (միւս բնութիւն) եւ իր բերդով, յենակէտը Դաւիթ Բեկի: Հալիձորի ճակատամարտի (1725) անհաւասար պայքարին, Դաւիթ Բեկի, Մխիթար Սպարապետի եւ Տէր Աւետիսի առաջնորդութեամբ թրքական բանակը մատնուած է պարտութեան, տալով մօտ 13,000 զոհ Հայերու 300-ին դիմաց: Այսօր Հալիձոր մեկնակէտն է «Տաթեւեր» ճոպանուղին: Հալիձորը եւ Տաթեւի վանքը իրար կապող «Տաթեւեր» ճոպանուղին, 5,752 մեթր երկարութեամբ, Guinness Book of Records-ի մէջ արձանագրուած է որպէս աշխարհի ամենաերկար առանց կանգառի յետադարձելի ճոպանուղին: Ան նախաձեռնութիւնն է IDeA-ի համահիմնադիրներ Ռուբէն Վարդանեանի եւ Վերոնիքա Չոնապեանի, մաս կը կազմէ «Տաթեւի Վերածնունդ» ծրագրին եւ բացումը կատարուած է Հոկտեմբեր 16, 2010-ին: Աւելի քան 22 միլիոն տոլար արժած ճոպանուղին Որոտանի կիրճով 40 վայրկեան տեւող հեռաւորութիւնը կրճատած է 12-ի, իսկ անոր գործածութեան գոյացած հասոյթը կը տրամադրուի Տաթեւի վանքի վերականգնումին եւ շրջանի համայնքի զարգացման: Ու ճախրելով Որոտանի կիրճին վրայէն, հեռուէն տեսնելով Հարանք Անպատը, Սատանի կամուրջը, կիրճի անտառախիտ լանջերուն ծուարած գիւղերն ու եկեղեցիները, կը հասնինք Տաթեւի վանք: Որոտանի աջ ափին կառուցուած պարսպապատ միջնադարեան այս վանական համալիրը կոչուած է Թաղէտ առաքեալի աշակերտ՝ Եւսթատիոսի անունով, որ տանջուած եւ նահատակ-

ուած է այդ կողմերը: 4-րդ դարուն իր դամբանին վրայ կառուցուած է եկեղեցի: 8-րդ դարու վերջաւորութեան Տաթեւի վանքը եղած է Սիւնեաց Եպիսկոպոսութեան աթոռանիստը, 848-ին կառուցուած է Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցին, 895-906՝ Պօղոս-Պետրոս մայր տաճարը եւ մատենադարանը (10,000 ձեռագիր մատենաներով): 906-ին կառուցուած է Ս. Երրորդութեան նուիրուած ճոճուող յուշասիւնը, ծանօթ նաեւ որպէս Գաւազան: Ութ մեթր բարձրութեամբ այս սիւնը, որու գագաթը պսակուած է խաչքարով, շինուած է յատուկ թեքնիքով, որ նոյնիսկ ճոճուելէ վերջ կը վերադարձնէ սկզբնական դիրքին: Կ'ըսուի թէ նպատակը եղած է նախագրուած ցանկ թէ երկրաշարժի եւ թէ թշնամիի մօտեցող վտանգի պարագային: 9-րդ դարուն Բագրատունեաց Հայաստանի ամենէն նշանաւոր վանքը՝ Տաթեւունեցած է շուրջ 500 միւս բնութեան վարդապետարան: Այստեղ ստեղծագործած են փրկիստիկներ, երաժիշտներ, մանրանկարիչներ, գրիչներ: 14-րդ դարուն հիմնուած է Տաթեւի համալսարանը (Գլաձորի համալսարանի սաներու կողմէ) եւ մանրանկարչութեան դպրոց: Համալիրին կից կայ 18-րդ դարուն կառուցուած ձիթհան եւ Գրիգոր Տաթեւացիի դամբանը: Տաթեւի վանքը ծառայած է նաեւ որպէս կեդրոն թէ Սիւնիքի ազատագրական պայքարին (1722-30) եւ թէ Ջանգեզուրի ինքնապաշտպանութեան (1919-21):

Կը շարունակենք մեր ուղեւորութիւնը եւ Հայաստանի բնաշխարհին կը փոխարինէ Արցախինը - կանաչի բոլոր երանգներով, աւելի անտառային: Արդար է «Կովկասի Զուրիցերիան» որակումը: Սահմանային - ի՞նչ սահման, մեզի համար Արցախը Հայաստան է - ձեւակերպութիւններէն ետք կ'ուղղուինք Ստեփանակերտ: Արդէն ուշ էր, թեթեւ ընթրիք մը վերջ կը բարձրանանք մեր սենեակները: Յաջորդ առտուն, երբ պանդոկին մօտ կը քալեմ նախքան մեր ծրագրի սկսիլը, դաշտային համազգեստով խումբ մը գինուորներ կ'անցնին քովէս գրուցելով ու խնդալով: Միշտ խնդաք տղաք: Մէկ-մէկ գրկելի ու համբուրելի - Կ'այցելենք Արցախի Պետական Պատմաերկրագիտական թանգարան, հիմնուած Ստեփանակերտի մէջ 1939-ին: Հոն կը պահուին աւելի քան 50 հազար պատմամշակութային արժէքներ - բնաշխարհի, հնագիտական (անօթներ, գործիքներ, դրամներ), ազգագրական, գորգագործութեան նմուշներ, կան 1918-21 ազատագրական պայքարը, Արցախեան շարժումը, Ղարաբաղի ազատագրական

պատերազմը, հերոսներն ու յետպատերազմեան շրջանը ներկայացնող բաժիններ: Ապա կ'ուղղուինք կեդրոնական շուկայ, ուր կը վաճառուին տեղական արտադրանքներ եւ տեղույն վրայ կը պատրաստուի Արցախեան «Չինգեալով հաց»ը:

Ամարասի վանք, Մարտունի շրջանի Մաճկալաշէն գիւղին մօտ, հիմնուած է 4-րդ դարուն Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի կողմէ: Այստեղ թաղուած է իր թուր՝ Գրիգորիս, նահատակուած 338-ին, Քրիստոնէութիւնը տարածած ժամանակ: Ամարաս եղած է եպիսկոպոսանիստ կարեւոր կրօնամշակութային կեդրոն եւ այստեղ Մեսրոպ Մաշտոց 5-րդ դարուն բացած է Արցախի առաջին դպրոցը, որ անընդմէջ գործած է նոյնիսկ արաբներու եւ Լենկթիմուրի արշաւանքներու ժամանակ: 1992-ին վերաբացուած է որպէս գործող վանք: Տպաւորիչ եւ յուսադրող էր աշակերտական խումբերու ներկայութիւնը թէ թանգարանին եւ թէ վանքի բակին մէջ: Երկրորդ պարագային բոլորս հիացանք 7-8 տարեկան այդ մանուկներուն - համազգեստով եւ այբուբենը կրող փողկապներով - համարձակ եւ սահուն խօսքին՝ ուղղուած հեռուստակայանի մը աշխատակազմին: Ապրիք տղաք, շատ ապրիք: Անակնկալ մը ունինք ձեզի համար, ըսին մեզի ուղեկցող Ալլան եւ մեր վարորդ Կամոն: Քիչ ետք կը հասնինք «Տնջրի Ծառ», վարանդա գաւառի Սիտորաշէն գիւղի չինարի ծառը՝ մօտ 2035 տարեկան: ԱՊՀ տարածքին ամենաբարձր եւ ամենահին այս ծառը ունի 44 մեթր մակերեսով խոռոչ (100-է աւելի մարդ կրնայ բաւել մէջը), աւելի քան 54 մեթր բարձրութիւն (18 յարկանի շէնքի չափ), 27 մեթր բունի շրջագիծ եւ, ըստ աւանդութեան, մօտը բխող աղբիւրին քով նստած ու հանգստացած են Մեսրոպ Մաշտոց, Մովսէս Խորենացի, Սայաթ Նովա, Լէօ եւ ուրիշներ: Կ'ուղղուինք Շուշի, որու ազատագրումը շրջագարձային

եղաւ Արցախի ազատագրական պայքարին համար: Անդրդախոր կիրճերով պարսպուած հինաւուրց այս բերդաքաղաքը մինչեւ 20-րդ դարու սկիզբը եղած է Կովկասի կարեւոր քաղաք - տնտեսական եւ մշակութային կեդրոն, երկրորդը թիֆլիսէն վերջ, որու բնակչութեան մեծամասնութիւնը եղած են Հայեր: 18-19-րդ դար եղած է առեւտրական եւ արհեստագործական կեդրոն - չկար արհեստ որ բացակայէր անկէ: 1820-ական թուականներուն կը գործէին դպրոցներ, գրագարան-ընթերցարան, թատրոն (հայ նշանաւոր դերասաններու հիւրախաղերու ցանկալի վայր), տպարաններ, քսանէ աւելի թերթեր:

Շուշիի թեմական դպրոցին մէջ դասաւանդած են Հրաչեայ Աճառեան, Պերճ Պոռչեան, Մանուկ Աբեղեան, Ղազարոս Աղայեան, Վրթանէս Փափագեան: 1920-ի Մարտ 23-ին թուրքիոյ եւ Ատրպէյճանի բանակներուն կողմէ բնակչութիւնը ենթարկուած է ցեղասպանութեան, տալով 8,000 զոհ: Արցախեան ազատամարտի ընթացքին Ազերիներու կողմէ գործածուած է որպէս ռազմական լենակէտ, ուրկէ Նոյեմբեր 1991-Մայիս 1992 4,741 հրթիռ արձակուած է Ստեփանակերտի վրայ, խաղաղ բնակչութեան խլելով 111 մեռեալ, 332 վիրաւոր: 1992-ի Մայիս 9-ին «Հարսանիք Լեւներում» ռազմական գործողութեամբ հայկական ուժերը քաղաքը ազատագրած են Ազրպէյճանի Հանրապետութեան գերիշխանութեան եւ Մայիս 9-ն պաշտօնապէս հռչակուած է որպէս «Շուշիի ազատագրման եւ յաղթանակի օր»: Այսօր քաղաքը բոլորովին չէ վերակառուցուած, հակառակ Արցախի Հանրապետութեան կողմէ «պատմաճարտարապետական արգելոց» հռչակուելուն: Կը նախատեսուի մինչեւ 2020 վերականգնել գայն որպէս Արցախի մշակութային կեդրոն: Կ'այցելենք իւրաքանչիւր գե-

Շար.ը էջ 16

Save The Date

Fundraising in Support of
THE DILIJAN CHAMBER MUSIC CONCERT SERIES
SEASON XIV
 Season starts in October

Sunday, August 26, 5:00 PM

Hosted by
Drs. Nazareth and Ani Darakjian
 701 St. Katherine Dr., La Cañada, CA 91011

RSVP: 818.500.9997

ԱՐՑԱԽԵԱՆ ՕՐԵՐ

Շարունակուած էջ 15-էն

ղեցկութեամբ Ղազանչեցոց Սբ. Ամենափրկիչ մայր տաճարը, կառուցուած 1867-1887, զանգակատունը 1858-ին: Չանգակատան երկրորդ յարկի չորս անկիւններուն կան հրեշտակներու արձաններ, պատկերուած նաեւ քաղաքի զինանշանին վրայ: 1920-ի Շուշիի ջարդերէն ետք Ազերիներ գործածած են զայն նախ որպէս ամբար, ապա՝ աւտոտնակ (կառած): Մինչեւ ազատագրումը կը գտնուէր կիսաւեր վիճակի մէջ, իսկ Ղարաբաղեան պատերազմի ժամանակ այստեղ էր Ազերիներու հրթրաւոր համակարգի պահեստը: Ազատագրումէն յետոյ վերանորոգուած է ամբողջութեամբ եւ վերաբացուած Յուլիս 19, 1998-ին, Քրիստոսի Պայծառակերպութեան (Վարդավառ) օրը: Հոկտեմբեր 16, 2008-ին 500 զոյգ ամուսնացան այստեղ (200 եւս Գանձասարի մէջ): Կ'անցնինք Գլխավար Աղայի վերին մզկիթէն (18-19-րդ դար): 1992-ի Շուշիի ազատագրումէն ետք եղած է կիսաքանդ վիճակի մէջ: Իսլամական մշակութի ժառանգութեան պահպանման աշխատանքներու ծիրէն ներս 2008-10 վերականգնուած է տանիքը եւ տարածքը մաքրուած: Զրդողւոյ: Անհասկնալի բառ մը, որ կրկնել տուի Ալլային արտասանել կարենալու համար: Կատարոտ կամ Զրդողւոյ Շուշիի եզրին գտնուող 5 հեկտար տարածութեամբ դաշտավայր մըն է, Արցախի ամենասիրելի վայրերէն մին, ոչ միայն իր պարզեւած հիանալի տեսարաններուն, այլեւ Շուշիի ազատագրումին մէջ իր խաղաղած դերին համար: Հոռոտի կիրճի այս ձիգ պատէն բարձրացած են Արցախի ազատամարտիկները «Հարսանիք լեռներում» գործողութիւնը իրականացնելու համար, անակնկալի բերելով թշնամին: Շուշիին հետ մեր ծանօթացումը կ'աւարտենք այցելելով դէպի Ստեփանակերտ տանող ճանապարհի մուտքին յուշակոթող դարձած քաղաք մտնող առաջին հրասայլը, որ վառ կը պահէ իրենց կեանքի գնով հայրենիք ազատագրած մարտիկներուն յիշատակը: Յաջորդ օրը կը սկսինք Արցախի խորհրդանշական դարձած «Մենք ենք մեր սարերը» կամ «Մամիկ-Պայպիկ» յուշարձանով: Ստեփանակերտի մուտքին մօտ գտնուող յուշարձանը, կառուցուած 1967-ին (քանդակագործ Սարգիս Բաղդասարեան), առաջին անգամ ցուցադրուած է իտալիոց Քարարա քաղաքի միջազգային ցուցահանդէսին: Խորհրդային Ատրպէյճանի ղեկավարութիւնը փորձած է արգելք հանդիսանալ անոր տեղադրումին, սակայն ձախողած է: Առանց պատուանդանի յուշարձանը, որու կերպարները կը թուին հողէն բարձրացած ըլլալ, ոտքերը ամուր պահելով հողին մէջ, կը խորհրդանշէ հողի եւ ժողովուրդի արմատներուն կապը:

Կը ճամբորդենք նոնենինե-

րու, Աղտամի աւերակներուն, Խոջալուի հարեւանութեամբ, հեռուէն կը տեսնենք Ասկերանի ամբողջ ու պարիսպը, Կաշաղակաբերդը (նաեւ Խաչէնի Ամրոց) եւ կ'ուղղուինք Տիգրանակերտ, պատմական հայկական քաղաք, կառուցուած Մարտակերտի շրջանի Խաչէն գետի ափին Ք.Ա. 1-ին դարուն Մեծ Տիգրանի կողմէ: Իր անունով հիմնուած չորս քաղաքներէն միակ յայտնաբերուածն է այս, որ որպէս բնակավայր գոյութիւն ունեցած է մինչեւ 7-րդ դար: Ճշգրիտ տեղը յայտնաբերուած է 2005-ին Վանքասարի մօտ, պեղումները սկսած 2006-ին: Ուսումնասիրուած են միջնաբերդը, պարիսպները (որմնաքարերու իւրաքանչիւր «ծիծեռնակապոչ» կապերով), քաղաքի կեդրոնամասը, պազիլիք եկեղեցին, արհեստանոցներ (ապակիի, եւլն), 600 լիտրոց կարաս, գոհարեղէններ, հայերէն եւ յունարէն արձանագրութիւններ: 2010-ին հիմնուած է Թանգարան, ուր կը ցուցադրուին հնգամեակին յայտնաբերուած նմուշները:

Կը հասնինք Մարտակերտի շրջանի Վանք գիւղին մօտ գտնուող Գանձասար վանական համալիր, որ իր անունը առած է դիմացի բլուրի գանձերէն (արծաթ, եւլն): Կառուցուած է 1216-1238 : Գլխաւոր տեսարժան վայրն է Սբ. Յովհաննէս Մկրտիչ եկեղեցին: Եղած է առաջնորդարան եւ Խաչէնի իշխաններու տոհմական տապանատուն, Հասան-Ջալալեան տոհմի հոգեւոր եւ մշակութային կեդրոն, 1400-1816 Աղուանից կաթողիկոսներու նստավայրը: Եղած է 18-րդ դարու ազատագրական շարժման կեդրոն, Իսրայէլ Օրիի եւ Յովսէփ Էմինի կաթողիկոսներուն հետ տեսակցելու վայր: Այստեղ գրուած է Յովհաննէս Բ. Կաթողիկոսի «Դատաստանագիրք»ը եւ ըստ պատմական փաստերու Գանձասարի մէջ ամփոփուած են Յովհաննէս Մկրտիչի գլուխը, հօր՝ Ջաքարիայի արիւնը, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի «Օրհնուսոյց Սուրբ Ծնոտը», թողան՝ Գրիգորիսի եւ այլոց նշխարները: Սորպոյնի Բիւզանդական արուեստի մասնագէտ Charles Diehl (1859-1944) Գանձասարը կը դասէ համաշխարհային ճարտարապետութեան գանձարանի հայկական ճարտարապետութեան հինգ գլուխ գործոցներու շարքին: Անոնք են, Գանձասարէն գտնուող Աղթամարի Ս. Խաչ, Էջմիածնի Ս. Հռիփսիմէ, Անիի Ամենափրկիչ եկեղեցիները, Հաղբատի վանքը: Գանձասարի համալիրին կից կը գործէ Մերոպ Մաշտոցի անուան մատենադարան-Գանձասար մշակութային կեդրոնը, որ ունի գիտական ուսումնասիրութիւններու բաժին եւ թանգարանային համալիր, ուր ցուցադրուած են պատմական Հայաստանի Արցախ եւ Սիւնիք նահանգներուն մէջ գրչագրուած 100-է աւելի ձեռագիր մատենաներ, Արցախի պատմութեան առնչուող հազ-

ուագիւտ վաւերագրերու բնագրեր ու ընդօրինակութիւններ, հնատիպ գիրքեր, Երեւանի Մատենադարանին մէջ պահուող ձեռագրերու կրկնօրինակներ:

Կ'ուղղուինք Վանք գիւղ, որու մուտքին կան գոյգ մը առիւծի արձաններ: Գիւղի ծնունդ, անցեալ տարի մահացած բարերար Լեւոն Հայրապետեանի ծախսերով կառուցուած են հիւրանոցներ, ճաշարաններ, վերանորոգուած են Գանձասարի վանքը, կենդանաբանական եւ բուսաբանական այգիները, ճանապարհներ, հիմնուած ռազմական ակադեմիա: Իր հօր՝ երկարամեայ տնօրէն Գուրգէն Հայրապետեանի անունը կը կրէ տեղուց արդիական միջնակարգ դպրոցը: Սքանչելի բնութեան ծոցը, գետափին, կը տեղաւորուինք սեղաններուն շուրջ ճաշելու: Սպառնալից ամպեր կը մթազնեն երկինքը, բայց մենք ապահով կը զգանք ճաշարանի հովանիին տակ: Տեղատարափ անձրեւը, սակայն, ի վերջոյ մեզ կը ցրուէ աջ ու ձախ: Մեր պտոյտի վերջին օրը կ'այցելենք Դաղիվանք, Արցախի Շահումեան շրջանի միջնակարան վանական համալիրը, որ ըստ աւանդութեան հիմնուած է Քրիստոսի առաքելներէն Թադէոսի աշակերտ Դաղիի կողմէ 1-ին դարուն: Ան Քրիստոնէութիւն կը քարոզէր Քարվաճառի շրջանը, ուր մահացած է քարկոծումով: 2007-ին իր մասունքները գտնուած են եկեղեցիներէն մէկուն խորանին տակ: Կառուցուած 9 - 13 դար, ունի երկու ժամատուն, երկու եկեղեցի (կեդրոնական կառուցը Ս. Աստուածածին կաթողիկէն է (1234), միաբանական խուցեր, հիւրատուն, գործատուն, զրատուն: 1145-ին աւերուած է Սելճուքներու կողմէ, վերանորոգուած 1170-ին: 2 խաչքար եւ արձանագրութիւններ կը պատմեն 12 - 13 դարու դէպքերը: Կը հանդիպինք վանահայր Տէր Յովհաննէս Յովհաննիսեանին, որ կու տայ Յուլեալ տեղեկութիւններ: Ժամանա-

կին համալիրը ունեցած է 200,000 հեկտար կալուած, բայց 1920-ի Ատրպէյճանին բռնակցումէն վերջ գրկուած է կալուածներէն ու դադարած գործել: 1960-ական թուականներուն Ատրպէյճանի իշխանութիւնները համալիրի տարածքին հիմնած են գիւղ, որ վնասած է շէնքերը եւ որմնանկարները (ծածկուած էին մուրով): Ազատագրուած է 1993-ին, վերաբացուած 1994-ին, վերանորոգումի մէջ է 1999-էն ի վեր (կ'ակնկալուի ամբողջացնել մինչեւ 2020): Եկեղեցին կը գործէ 1/1/2016-էն: Նոր ճանապարհի կառուցումը բազմապատկած է այցելուներու թիւը: 2017-ի Չատիկին ներկայ գտնուած է 3,000 հաւատացեալ, մկրտուած են զինուորներ: «Ղարաբաղի անկախութեան օրը Արցախ անունով երեխայ մկրտեցի», կ'ըսէ քահանայ: Մեզի հետ բերած ուտելիքներով կը ճաշենք Թարթառ գետի ափին: Այս գետի երկայնքին կը գտնուին Դաղիվանքը, Քարվաճառը, Սարսանգի ջրամբարը: Ու կը բռնենք վերադարձի ճամբան, այս անգամ վարդենիս-Մարտակերտ ճանապարհով: Կը մտածեմ թէ մեր չնչին լուծման ալ օժանդակած է անոր շինութեան:

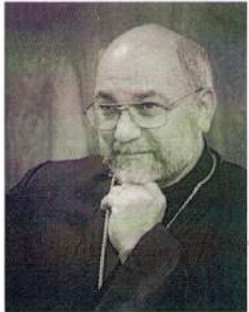
Անմոռանալի օրեր էին: Ճանչցանք Արցախի չքնաղ բնութիւնը, իրար գերազանցող տեսարաններով, եւ պատմամշակութային տեսարժան վայրերը, համտեսեցինք ջինգեալով հացը եւ թթի օդին, նշեցինք Հրաչին եւ Ֆլորային ծննդեան տարեդարձները - ինչ զուգարկապետութիւն: Երախտապարտ ենք Շահէին, որ սիրով ստանձնեց պտոյտի կազմակերպումը: Կը յուսամ թէ մենք ալ գոհ ձգեցինք զինք դժուարահաճ չըլլալով: Ծնորհակալութիւն Ալլային եւ Կամոյին - որուն երգելու ձիրքն ալ յայտնաբերուեցաւ - իրենց արհեստավարժ եւ նոյն ատեն բարեկամական վերաբերմունքին համար: Անմոռանալի Արցախ: Մեր սրտերուն մէջ եւ: Մինչ նոր հանդիպում:

St. Gregory Armenian Church

SAVE THE DATE

Under the Auspices of
His Eminence
Abp. Hovnan Derderian
Primate of the Western Diocese

**Celebration of the 20th Anniversary of Ordination
To the Sacred Priesthood of Christ
And the 50th Anniversary of Service to the
Armenian Apostolic Church**

of
Rev. Fr. Archpriest Sarkis Petoyan
On Sunday, September 9, 2018
10:30 a.m. Celebration of Divine Liturgy
Immediately Followed by a Luncheon at Geragos Hall
2215 E. Colorado Blvd. Pasadena, CA 91107

SEROP'S CAFE

GREEK & LEBANESE FOOD

SERVING BATON ROUGE SINCE 1979

ՏՂԱՄԱՐԴ, ՈՐՈՒՆ ՀԵՏ ՊԵՏՔ ԶԷ ԱՍՈՒՍՆԱԿԱԼ

Պէտք է ամուսնանալ այն տղամարդուն հետ, որ վստահ է, որ իր բոլորը ըրածները հիասքանչ են:

Որ չի կրնար անցնիլ հայելիին քովէն՝ առանց ինքն իրմով հիա նալու:

Որ ամէն շաբաթ կամ աւելի յաճախ կը փոխէ սիրելին:

Որ խաղաքարտի եւ ալքոհոլի հանդէպ տկարութիւն ունի:

Որ մշտապէս կը կրծէ եղունգները կամ աղտոտ եղունգներով կը պտըտի:

Պէտք է ամուսնանալ չափազանց հիւանդ տղամարդու հետ, քանի որ ընտանեկան օճախը առողջարան չէ, այլ՝ բոյն, ուր պէտք է նոր, առողջ սերունդ ծնի եւ մեծնայ:

ԻՆՉՊԵՍ Կ'ԱԶԴԷ ՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ՏԱՐԲԵՐՈՒԹԻՒՆԸ ԱՍՈՒՍՆԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԻ ԿՐԱՅ

1 տարուան տարիքային տարբերութիւն. կը դասաւորուին կայուն գործնական փոխյարաբերութիւններ: Նման գործընկերութիւնը կը նպաստէ նիւթական վիճակի կայունացման: Նման ամուսնութիւնը ճիշդ պիտի ըլլայ կնքել հաշուարկով:

2 տարուան տարբերութիւն. կապի պատրանքային ձեւ կու տայ: Ամուսնութիւնը կրնայ տեւել միայն հոգեւոր հիմքի վրայ եւ ընդհանուր շահերու պարագային: Հասարակ յուզական կապի պարագային սկզբնական հրապոյրը աւելի ուշ յաճախ կը վերածուի տհաճութեան եւ ամուսնութիւնը կրնայ չդիմանալ:

3 տարուան տարբերութիւն. կը յանգեցնէ շատ լարուած փոխյարաբերութիւններու, որոնք կառուցուած են պայքարի եւ մրցակցութեան վրայ: Այս գոյգի յարաբերութիւնները յաճախ կը յայտնուին սահմանագիծին վրայ՝ մագէ կախուած:

Բացի այդ, գուզընկերներէն մէկուն վրայ սովորաբար կ'իջնայ փորձութիւններու, գայթակղութիւններու ծանր բեռը, եւ ան յաճախ պատրաստ է խաբելու իր սիրելին:

4 տարուան տարբերութիւն. ընկերութեան, փոխօգնութեան, համագործակցութեան վրայ կառուցուած քիչ թէ շատ ներդաշնակ ամուսնութեան շատ հնարաւորութիւններ կու տայ: Սակայն, ցաւօք, ժամանակը կրնայ յարաբերութիւնները փոխել դէպի վատը:

5 եւ 10 տարուան տարիքային տարբերութիւնը արդէն պատահական հանդիպում չէ: Զուգընկերներուն միջեւ կայ քարմայի կապ, որ կը պահանջէ կատարել փոխադարձ պարտքերը: Քարման անոնց իրար մօտ կը պահէ: Անոնք պէտք է կեանքի ընթացքին երթան մէկ ուղիով: սակայն ատոր հետ մէկ-տեղ՝ անոնցմէ մէկը պէտք է առաջնորդող ըլլայ, միւսը՝ հետեւող:

6 եւ 9 տարուան տարբերութիւն. փոխադարձ կապի շատ ծանր ձեւ է: Այս միութեան մէջ փորձութիւնները, պայքարը եւ մերձաւոր հարազատներու «խաղեր»-ը անպակաս են: Նման միութիւնը լաւ է այն մարդոց համար, որոնք հանգիստ ընտանեկան կեանքէն կը ձանձրանան եւ սուր զգացողութիւններ կ'ուզեն:

7 եւ 14 տարուան տարբերութիւն. գուզընկերներու միջեւ կ'ապահովէ ամենախորհրդաւոր

Կարելի է ամուսնանալ տղամարդու հետ, որ յայտնի է իբրեւ անխելք մարդ:

Որ կնոջ ու զաւակներու բարեկեցիկ կեանքին համար վաստակելու նպատակ չունի:

Որ ազահ է եւ չի փափաքիր կնոջ նուէրներ մատուցել, գայն թատրոն եւ հանգիստի տանիլ:

Որ չ'ուզեր հասկնալ, որ կինը պէտք է ուրախ եւ երջանիկ ըլլայ, քանի որ անոր տրամադրութիւնն ու առողջութիւնը բարեկեցիկ ընտանեկան կեանքի հիմքն է:

Որ անհասարակ շիտ բնաւորութիւն ունի:

Որ չի կրնար նոյնիսկ հինգ վայրկեան հանգիստ նստիլ:

Հարց կ'առաջանայ. ո՞վ մնաց, որուն հետ կարելի է ամուսնանալ..

կախուածութիւնը: Ընտանեկան կեանքի մէջ՝ գաղտնիքներ, թիւրըմբռնում, համաձայնելու անկարողութիւն: Նման կապը անկանխատեսելի է եւ յայտնի չէ, թէ ինչի կը յանգեցնէ: Կա՞մ վերածնման կա՞մ ներքին խորտակման: Նման միութիւնները լաւ են գաղտնի սիրավէպի համար:

8 տարուան տարիքային տարբերութիւն. հոգեկան յարմարաւէտութիւն կու տայ եւ ամուսնութեան ամենաներդաշնակ ձեւ: Զուգընկերներու միութիւնը հիմնուած է խոր կապուածութեան եւ փոխօգնութեան վրայ: Յարաբերութիւններու կայունութիւնը, միմեանց նկատմամբ վստահութիւնը կ'օգնեն բացառապէս անոնց ստեղծագործակա սկիզբը: Իսկ ատիկա աւելի շատ կը նպաստէ երջանիկ եւ բարեկեցիկ ամուսնութեան:

11 տարուան տարբերութիւն. կը յանգեցնէ ամենամեծ խառնուածի հետեւանքներու: Զուգընկերներու միջեւ կը ստեղծուին «ամէն ինչ կամ ոչինչ» տեսակի յարաբերութիւններ: Հնարաւոր են մշտական փոփոխութիւններ, առաջատարութեան համար յամառ պայքար, չդադարող քննադատութիւն: Այս ամուսնութեան մէջ կայ մէկ լաւ գիծ՝ անհաշտ գոյգը որեւէ պահու կրնայ ամէն բան նորէն սկսիլ:

12 տարուան տարբերութիւն. գուզընկերներու միջեւ փոխ ըմբռնման եւ փոխադարձ գործողութիւններու հակայական դժուարութիւններ, որոնք կը յանգեցնեն ամուսնութեան ան յուսալիութեան: Միութիւնը կրնայ լաւ սկսիլ, իսկ յետոյ քանդուիլ: Անիկա կը քոտ է եւ երկակի: Զուգընկերներէն մէկը սովորաբար միշտ խոչընդոտներ կը ստեղծէ միւսի գարգացման ճանապարհին: Նման միութեան հետեւանքները կրնան ամենածանրն ու սարսափելին ըլլալ:

13 տարուան տարբերութիւն. կը յանգեցնէ գուզընկերներու յարաբերութիւններուն մէջ գերբնական ուժերու միջամբնութեան: Փոխադարձ կապը պարզ է, կանխատեսելի, միսիոներական, որ կը տանի հոգեւոր վերածնութեան, գիտակցութեան վերաճեաւորման, լուսաւորման: Ատիկա ճանապարհ է դէպի երկինք կամ ճանապարհ դէպի մահ:

15 տարուան տարբերութիւն. կու տայ քարմայի ամենագորաւոր քաշողականութիւն: Նման մարդիկ

ՊԱՏՃԱՌՆԵՐ, ՈՐՈՆՔ ԿԸ ԽԱՆԳԱՐԵՆ ԱՍՈՒՍՆԱԿԱԼՈՒ ՈՐՈՇՈՒՄ ԿԱՅԱՑՆԵԼԸ

1) Դուք միայն ձեր մտքերուն մէջ կ'ուզէք ամուսնանալ-

Այսինքն ուղեղով կ'ուզէք, իսկ հոգեբանօրէն առայժմ պատրաստ չէք կամ ալ սկզբունքօրէն կը վախնաք ամուսնութեան: Դուք ընտանիքի իրական պահանջմունք չունիք, ոչ ալ ներքին պատրաստակամութիւն ունիք՝ գայն ստեղծելու: Զբօսնելուն, ուրիշներու աչքին երեւալուն, յարաբերութիւն ունենալուն դէմ չէք, բայց աւելի հեռուն չէք երթար:

Դուք հաւանաբար մեծցած էք ինքնատիպ ընտանիքի մէջ՝ անյաջող, անառողջ: Եւ ծնողներու յարաբերութիւններուն մասին յիշողութիւնները չեն տրամադրեր հասարակութեան նոր միաւոր ստեղծելուն եւ ամուսնութեան մէջ ներդաշնակութեան յոյս չեն տար: Աւելին՝ դուք նոյնիսկ դուք ձեզի չէք խոստովանիր, որ պատրաստ չէք լուրջ յարաբերութիւններու, բայց այլ կերպ կը ձեւակերպէք. «Ոչ ոք կը հաւնիմ»:

Բնականաբար չեմ կրնար հանդիպիլ անոնց հետ, որոնք հաճելի չեն ինձի համար»: Սեռային յարաբերութեան հետ կապուած նոյն՝ ծանր վիճակն է. «Առանց սիրոյ սեռային յարաբերութիւնը զգուշացնելի է: Ու քանի որ ես ոչ մէկը կը սիրեմ...»: Բնականաբար, պարզ է: Ի միջի այլոց, տղամարդիկ, որոնք նոյնպէս պատրաստ չեն նման մտերմութեան, կը սիրեն պատմել, որ իրենց կը հանդիպին չգրաւոր աղջիկներ. մէկուն օտքին մատը ծուռ է, միւսին աչքը շիլ է... Ատիկա յարաբերութիւններէն ամենախակական խուսափում եւ վախ է: Երբ մարդը պատրաստ չէ ամուսնութեան, ոչ ալ յարաբերութիւններու, ան ենթակիտակցաբար կ'ընտրէ այնպիսի գուզընկերներ, որոնց հետ անհնար է կառուցել ստոյնք:

2) Ամուսնութիւնը ձեզի համար ինդիքներ լուծելու միջոց է-Տղամարդիկ անմիջապէս կը ճանչնան այն կանանց, որոնք կը փնտռեն, թէ որուն վրայ կարելի է դնել «տառապալի հոգեբուն բեռը» (եւ կը խուսափին անոնցմէ՝ գիտակցաբար եւ անգիտակցաբար: Որոշն համար հաճելի է օգտագործուած ըլլալը). նմաններու ճակատին գրուած են անոնց բոլոր ծանր հոգեբանական եւ կենցաղային խնդիրները: Եւ աղջիկը չի հասց-

ներ բերանը բանալ, երբ տղամարդը կը հասկնայ, որ իրմէ բան մը կ'ուզեն եւ նոյնիսկ լարուած կը սպասեն... Առողջ իրավիճակի մէջ մարդը կ'ուզէ ո'չ թէ ամէն գնով ամուսնանալ, այլ կ'երագէ հանդիպիլ, սիրել, սիրելի մարդու հետ միասին ըլլալ, անոր հետ զաւակներ ունենալ... Իսկ երբ կը գրաւէ ամուսնութեան գաղափարը իբրեւ այդպիսին եւ նպատակը, օրինակ, «ոճային հարսանիքն է»՝ զգեստով եւ քօղով, ատիկա նախապէս տապալած պատմութիւն է:

3) Դուք ձեր մտքերով կը շարունակէք մնալ նախորդ յարաբերութիւններուն մէջ- (չաւարտած յարաբերութիւններու համախառնիչ) եւ նոյնիսկ ամուսնալուծութեանն եւ բաժանումէն ետք՝ ներքին լարուած երկխօսութիւններ կը վարէք, օրինակ, կը ձեւակերպէք, թէ ալ ինչ կրնայիք ըսել այն վէճին ընթացքին: Եւ բոլորը կը համեմատէք նախորդին հետ... Եթէ ձեզի հետ նման բան կը կատարուի (մարդը չկայ, իսկ յարաբերութիւնները, կը թուի՝ կան), կա՞մ սպասեցէք մինչեւ այդ վիճակը ինքնուրոյն անցնի, կա՞մ գազէք հոգեբանի մօտ: Միայն մէկ պայման կայ, որ ամբողջ կեանքի ընթացքին միայն մէկ մարդ սիրէք, այդ մարդուն հետ ապրիք, անոր հետ ժամանակ անցընէք եւ ծերութեան օրերուն ձեռքը բռնած լողափի երկայնքով քալէք:

Այդ պայմանը կայուն, հասկնալի, կանխատեսելի հոգեկան աշխարհն է: Եթէ ձեզի հարցնեն՝ «դուք երբեւէ սիրած էք», կը պատասխանէք՝ «ի հարկէ»: Եւ սէրը կը չափէք տառապանքի չափով: Իսկ առողջ յարաբերութիւնները կը չափուին երջանկութեան մակարդակով: Այն կանայք, որոնք չեն կրնար իրենք գիրենք ապահովել, կախուածութեան մեծ խնդիրներ ունին անկէ, ով որ կը հոգայ իրենց ապրուստը: Ինչպէս վաղի բնութեան մէջ է, այնպէս ալ կեանքի. ան, որ առողջ է, միշտ միջոց կը գտնէ ինքզինք կերակրելու: Բազմաթիւ հնարաւորութիւններ կան: Իսկ եթէ դուք չէք կրնար ապրելու միջոց գտնել, ուրեմն խնդիրը հաստատ տարբերակներու բացակայութիւնը չէ, այլ՝ ձեր անձնական հոգեբանական խնդիրները:

ՆՇԱՆՆԵՐ, ՈՐՈՆՔ ԿԸ ՓԱՍՏԵՆ, ՈՐ ԻՍԿԱՊԵՍ ԽԵԼԱՅԻ ԿԻՆ ԵՍ

1) Սեւեռուած չես տղամարդոց վրայ: Ի հարկէ, կեանքիդ մէջ տղամարդիկ եղած են, կան ու պիտի ըլլան, բայց աշխարհը չի դառնար տղամարդոց շուրջ: Կը հասկնաս, որ հակառակ սեռի հետ յարաբերութիւնները կարեւոր են, բայց երջանկութեան միակ պայմանը չեն: Ունիս զբաղմունք, ընկերներ եւ աշխատանք: Կը գնահատես դուն քեզ եւ կը կարծես, թէ իբրեւ կին պիտի կայանաս այն ժամանակ, եթէ հանդիպիս «այնմիակին»:

2) Ազնիւ ես դուն քեզ հետ: Գիտես, որ դառն ճշմարտութիւնը միամիտ երեւակայութեանն լաւ է: Ուստի անհետեւ արդարացումներ չես որոններ քեզի եւ տղամարդու համար: Եթէ տղամարդը չի հեռաձայներ, կը նշանակէ՝ դուն անոր համար հետաքրքրական չես: Վե՛րջ: Մեծ մասնայի հիւանդութեան կամ գիշերը ժամը 12-ի ժողովներու մասին արդարացումները աւելի լաւ է պահել ուրիշի մը համար: Խելացի

կինը վարդագոյն ակնոց չի կրեր:

3) Տեսարաններ չես ստեղծեր: Խելացի կինը բաց է իր զգացմունքներու դրսեւորման համար: Եթէ կ'ուրախանայ՝ կ'ուրախանայ ամբողջ սրտով: Եթէ կը տխրի, նոյնպէս չի թաքցներ: Սակայն, խելացի կինը տեսարաններ չի ստեղծեր, իր զգացմունքները հրապարակաւ իցոյց չի դնել: Ան կը հասկնայ, որ եթէ ինք իսկապէս կը տառապի այդ տղամարդու կողքին, կը նշանակէ՝ ան իրը չէ: Իսկ մէկ դերասանով թատրոնը պէտք է անոր:

4) Խորթափանց ես: Կը զգաս սուտը ու լաւ կը ճանչնաս մարդոց, ուստի քեզ խաբելը դիւրին չէ: Բաց ես եւ պատրաստ՝ օգնութիւնդ առաջարկելու դժուար իրավիճակներու ժամանակ: Նախանձ չես եւ պատրաստ ես կիսելու ուրախութիւնդ:

Ուստի հետոյ շատ դիւրին է շփուիլ եւ ընկերութիւն ընել: Պատրաստեց՝ ՆԱՐԻՆԷ Ն.

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

Մոնտիալ-2018-ը Մնացել է Առանց Նախկին Ախոյեանների Եւ Փոխ-Ախոյեանների

Ռուսաստանում ընթացող ֆուտպոլի աշխարհի առաջնութեան 1/8 եզրափակիչ փուլի առաջին չորս խաղերից յետոյ մրցաշարում էլ մնացել մի խաղացող, որը նախկինում հանդէս է եկել մրցաշարի եզրափակիչ խաղում:

2014թ աշխարհի առաջնութեան ախոյեան Գերմանիան դուրս է մնացել արդէն իմբային փուլից, իսկ փոխախոյեան Արժենտինան պայքարը դադարեցրեց 1/8 եզրափակիչից:

Սպանիայի ընտրանին, որի կազմում դեռեւս հանդէս էին գալիս 2010թ աշխարհի վեց ախոյեանների, 1/8 եզրափակիչում չկարողացաւ յաղթահարել դաշտի տէրերի՝ Ռուսաստանի ընտրանու արգելքը:

Այդպիսով, ընթացիք աշխարհի առաջնութիւնում ի յայտ կը գան նոր ախոյեաններ եւ փոխ-ախոյեաններ:

Մոլորիցիոն Ուրախ Է, Որ Մուճտիալում Ֆաւորիտները Չախոյուում ԵՆ

«Մանչեսթեր Եունայթեդի» գլխաւոր մարզիչ Ժոզէ Մուրինիոն ուրախ է, որ աշխարհի առաջնութիւնում հօր հաւաքականները ձախողուում են:

«Հրաշալի է, որ որ մեծ թիմերը պարտուում են ու գնում ու լքում Մոնտիալը: Դա ապացոյցն է նրա, որ ֆուտպոլը թիմային խաղ է: Հաւաքականները չպէտք է կախուած լինեն մեծ աստղերից: Ժամանակակից ֆուտպոլում յաջողութեան են հասնում տակտիկապէս զրազէտ եւ կոլեկտիւ ֆուտպոլ դաւանող հաւաքականները:

Իսկ ինչ վերաբերում է տեսակրկնութեան VAR համակարգին, ապա կարծում եմ, որ բոլորը պէտք է յարգեն յատկապէս խաղադաշտում գտնուող մրցավարներին: Այն ֆուտպոլիստները որոնք պահանջում են վերստուգել գլխաւոր մրցավարի որոշումը, պէտք է դեղին քարտ ստանան: Ինչ նեարդայնացնում է այդ հանգամանքը», - ասել է Մուրինիոն:

Արժենտինայի Հաւաքականի Գլխաւոր Մարզիչը Կը Զեռանայ

Ֆուտպոլի Արգենտինայի ազգային թիմի մարզիչ Խորխէ Սամպաոլին էլ շարունակի աշխատանքը:

Սամպաոլին նման որոշում կայացրել է Արժենտինայի ֆուտպոլի ֆեդերացիայի նախագահի հետ հանդիպումից յետոյ:

Այս մասնագէտը աշխարհի կրկնակի Ախոյեանների մարզում է 2017 թուականի Յուլիսից:

Արժենտինայի ազգային թիմը ֆուտպոլի աշխարհի առաջնութիւնում նախ մեծ դժուարութեամբ դուրս եկաւ խմբից՝ զրաւելով երկրորդ տեղը: Իսկ ահա 1/8 եզրափակիչում 3:4 հաշուով պարտուեց Ֆրանսային:

Մոհամեդ Սալահը Երկարաժամկետ Պայայմանագիր Է Կնքել «Լիվերպուլի» Զետ

Եգիպտոսի հաւաքականի եւ «Լիվերպուլի» յարձակուող Մոհամեդ Սալահը նոր երկարաժամկետ պայմանագիր է կնքել անգլիական ակումբի հետ, հաղորդում է «Լիվերպուլի» պաշտօնական կայքը: Մանրամասները չեն հրապարակուում:

Մոհամեդ Սալահ «Լիվերպուլում» է հանդէս գալիս 2017 թուականից՝ կնքելով հինգ տարուայ պայմանագիր: Հենց առաջին մրցաշրջանում Սալահը 52 խաղում խփեց 44 կոլ:

Աշխարհի առաջնութիւնում Սալահը մասնակցեց երկու հանդիպման եւ խփեց երկու կոլ:

Ֆաբրեգաս. Սպանիայում Այս Սերնդից Սպասում Էին Առնուագն Կիսաեզրափակիչ

Լոնտոնի «Չելսիի» սպանացի կիսապաշտպան Սեկ Ֆաբրեգասը մեկնաբանել է Սպանիայի պարտութիւնը աշխարհի առաջնութեան 1/8 եզրափակիչում: Սպանացիները յետխաղեայ 11 մեթրանոցներով պարտուեցին Ռուսաստանի հաւաքականին: Ֆաբրեգասը չէր ընդգրկուել

Հայաստանի Հաւաքականը Դուրս Եկաւ Յաջորդ Փուլ

Աւարտուեց Եւրոբասկետ-2021-ի նախընտրական առաջին փուլը: Խմբային մրցաշարի 3-րդ տուրում Կիպրոսը սեփական հարկի տակ անսպասելիորէն 76:89 հաշուով գիջեց Լիւքսեմբուրգին, Շուեյցարիան էլ հիւրընկալուելիս 83:88 հաշուով գիջեց Սլովակիային:

Այս արդիւնքներից յետոյ Հայաստանի հաւաքականը դարձաւ ընտրական 1-ին փուլի 2-րդ տեղը գրաւած լաւագոյն ցուցանիշներով ընտրանին եւ դուրս եկաւ յաջորդ փուլ: Յիշեցնենք, որ ընտրական Ե ընթացքում հայ պասքետպոլիստները 2 անգամ յաղթել էին Ալբանիային եւ նոյնքան անգամ գիջել Դանիային:

Ընտրական 2-րդ փուլը կը մեկնարկի Սեպտեմբերի 13-ին: Հայաստանն ընդգրկուած է D ենթախմբում:

Լեւոն Արոնեանը Դարձեալ Դուրս Է Լաւագոյն Տասնեակից

Շախմատի միջազգային ֆեդերացիան (ՖԻԴԵ) հրապարակել է շախմատիստների համաշխարհային դասակարգման աղիւսակը Յունիսին տեղի ունեցած պարտիաների արդիւնքում: Հայկական շախմատի առաջատար Լեւոն Արոնեանը 2767 գործակցով մնացել է 12-րդ տեղում:

Լաւագոյն Տասնեակ Մագնուս Կարլսեն (2842, Նորվեգիա), Ֆաբիանո Կարուանա (2822, ԱՄՆ), Շաքրիյար Մամեդյարով (2801, Ատրպէյճան), Դին Լիբեն (2797, Չինաստան), Վլադիմիր Կրամնիկ (2792, Ռուսաստան), Անիշ Գիրի (2782, Հոլանդիա), Ուեսլի Սո (2780, ԱՄՆ), Մաքսիմ վաշոէ-Լազարաի (2779, Ֆրանսա), Հիկարու Նակամուրա (2777, ԱՄՆ), Սերգէյ Կարյակին (2773, Ռուսաստան):

Ռոջեր Ֆեդերերը 20 Տարի Անընդմէջ Ուիմբլդոնում Է

Շուեյցարացի Ռոջեր Ֆեդերերը, որը ախոյեանի իրաւունքով կը մասնակցի թենիսի Ուիմբլդոնի մրցաշարի բացման խաղին, 20-րդ տարին անընդմէջ հանդէս կը գայ Համանգլիական թենիսի ակումբի կորտերում:

Մինչ այդ, 20 անգամ Ուիմբլդոնում առանց ընդմիջման խաղացել էր ամերիկացի թենիսիստ Ջիմի Կոնորսը: Իսկ ահա ամերիկահայ թենիսիստ Անդրէ Աղասին 21 տարի անընդմէջ մասնակցել է ԱՄՆ-ի բաց առաջնութեանը: «Մեծ սաղաւարտի» մրցումներում նման կայուն մասնակցութիւն դեռեւս չի գրանցուել:

Յաւելենք, որ 2018թ թենիսի Ուիմբլդոնի մրցաշարը մեկնարկելու է Յուլիսի 6-ին: Բացման խաղում Ռոջեր Ֆեդերերը կը հանդիպի սերբ թենիսիստ Դուշան Լալովիչի հետ:

Սպանիայի հաւաքականի յայտացուցակում այս մրցաշարին: «Հէշտ յաղթանակ չէի սպասում, բայց Սպանիայի թիմը շատ աւելի ուժեղ էր, քան Ռուսաստանի հաւաքականը, որը ունէր ծրագիր եւ այն աշխատեց: Նրանց նպատակն էր դիմանալ մինչեւ յետխաղեայ 11 մեթրանոցները եւ աղօթել: Իհարկէ ցաւալի է տեսնել ընկերներիս այդ վիճակում: Ինչեստան վերջին հանդիպումն անցկացրեց հաւաքականում եւ արժանի չէր այդպիսի հրաժեշտի:

Սպանիայում մեծ ակնկալիքներ ունէին այս սերնդից: Բոլորը սպասում էին առնուազն կիսաեզրափակիչ: Ակնյայտ է, որ բոլորը հիասթափուած են: Սպանիան ունի տաղանդաւոր խաղացողներ եւ կարող էր աւելի լաւ հանդէս գալ: Թիմն ունի լաւագոյն պաշտպանութիւնը՝ երկուական խաղացողներ «Ռեալից» եւ «Բարսելոնայից»: Բուսկետսը լաւագոյն յենակետային կիսապաշտպանն է, ինչեստան ու Սիլվան. դժուար է գտնել նրանց դիրքերում աւելի ուժեղ խաղացողների: Սպանիայի հաւաքականի գլխաւոր մարզիչի պաշտօնանկութիւնն անկասկած ազդեցութիւն ունեցաւ: Ինչ այդ իրավիճակը կը կաշկանդէր», - Ֆաբրեգասի խօսքը մէջբերում է BBC-ն:

Յիշեցնենք, որ Մադրիդի «Ռեալի» հետ պայմանագիր կնքելուց յետոյ Սպանիայի հաւաքականի գլխաւոր մարզիչ Սուլէյն Լոպետեգին հեռացուեց ազգային թիմից: Նրան փոխարինեց Ֆերնանդօ Իերոն:

Առաջին Անակնկալ Խնդիրները

Շարունակուած էջ 2-էն

խարհային շուկայում են վաճառել, այլ կիսել են իրար մէջ՝ էժանով գնելով ոսկին, որը յետոյ կրկնակի թանկացաւ: Հայաստանն այդպիսով զրկուեց ոսկու պաշարից եւ ստիպուած էր գրաւադրել ոչ թէ ոսկին ու արտարժոյթի պաշարները, այլ բնակչութեան եկամուտները 10%-ը:

Եւս մէկ խոշոր միջազգային սկանդալ է հասունանում: Ջերմուկում չեն դադարում Ամուլսարի շահագործման դէմ բողոքի ակցիաները: Ամուլսարի ոսկու հանքը բրիտանա-ամերիկեան կոնսորցիումին փոխանցելու մասին պայմա-

նագիրը նոյնպէս նախկին իշխանութիւններն են ստորագրել: Նոր կառավարութիւնը ստիպուած է հետեւել պայմանագրին՝ փորձելով հանգստացնել բնապահպաններին ու քաղաքացիական հասարակութեանը:

Փորձագէտները զգուշացնում են, որ այս հարցը հեշտութեամբ չի լուծուի, եւ կառավարութիւնը ստիպուած է լինելու կոշտ քայլերի գնալ: Նոր կառավարութիւնը դեռ կասկածի տակ չի դնում նախորդ իշխանութիւնների ստորագրած պայմանագրերը, թէեւ նախկինում դատապարտում էր դրանք:

«ԼՐԱԳԻՐ»

Հարիւրամեայ Յանձնառութիւն

Շարունակուած էջ 6-էն

գործունէութիւնը կարելի է ամփոփել այն հասկացողութեամբ թէ մենք ինչպէս կարող ենք ազդել մեր ժողովուրդի հոգեւոր եւ ֆիզիքական բարեկեցութեան վրայ՝ Սուրիոյ թէ Արցախի, Մերձաւոր Արեւելքի թէ Եւրոպայի, Հայրենիքի թէ Ամերիկաներու մէջ:

Աւետարանչականը՝ «Հաւատարիմ մեր Ժառանգութեան եւ Ընդդէմ Ապագան» Faithful to Our Legacy and Embracing the Future

Կ'ուղղուի յառաջ: Եկեք քալենք միասին: Փառք Աստուծոյ եւ Յաւերժութիւն հայոց աշխարհին: Յունիս 1, 2018, Լոս Անձէլոս

Միացեալ Նահանգները Պատրաստ է

Շարունակուած էջ 7-էն

նի, ուժեղ եւ դրական ազդանշան է գործարարներու համար, սակայն, տեւական փոփոխութիւններու համար անհրաժեշտ է ապահովել օրէնքներու եւ անոնց պահպանող կառույցներու հզօրութիւնը: Այս առումով Ռիչարդ Միլզը կը կարեւորէ նաեւ Հայաստանի մէջ ազատ եւ թափանցիկ խորհրդարանական ընտրութիւններու անցկացումը:

Անդրադառնալով գարնանը Հայաստանի մէջ տեղի ունեցած «թաւշեայ յեղափոխութեանը»՝ ԱՄՆ-ի դեսպանն ընդգծեց՝ ամե-

նակարեւորը, որ այդ հայ ժողովրդի ինքնուրոյն որոշումն էր.

«Դա հայեր էին, ովքեր դուրս եկան փողոց՝ պահանջելով աւելի թափանցիկ եւ արդարացի հասարակութիւն: Այդ խաղաղ պահանջը շատ տպւեղեցիկ էր: Պէտք է նշեմ, որ սա լիարժէք հայ ժողովրդի քայլն էր: Կարծում եմ, այն հնարաւոր եղաւ նաեւ, որովհետեւ ԱՄՆ-ի եւ Հայաստանի վերջին 20 տարիների համագործակցութեան արդիւնքում զարգացան եւ հզօրացան հենց այն ձայները, որոնք աջակցում էին թափանցիկութիւնն ու հաշուետւութիւնը»:

ԻՆՉՊԵՍ Կ'ԱՁԴԵ ՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ՏԱՐԲԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շարունակուած էջ 17-էն

երբեք չեն բաժնուիր: Սակայն անոնց համար ալ թակարդ կայ: Անոնք կ'ամ կ'օգնեն իրար ճիշդ ընտրելու կեանքի ուղին կ'ամ, ընդհակառակը, կը շեղեն զուգընկերը ճիշդ ճանապարհէն:

16 տարուան տարբերութիւն կու տայ այսպէս կոչուած հայկաջին փոխկապակցուածութիւն, զուգընկերները կը լրացնեն իրար:

Անոնց միջեւ յարաբերութիւնները կրնան դասաւորուիլ ուսուցիչ-աշակերտ եղանակով: Սակայն, եթէ սէրը վերածուի ատելութեան, կրնայ յանգեցնել պատերազմի:

17 տարուան տարիքային տարբերութիւն ունեցող զոյգերու յարաբերութիւնները կը դասաւորուին այնպէս, ինչպէս 1 տարուան տարբերութեան պարագային: 18 տարին՝ 2 տարուան տարբերութեան ձեւով եւ այդպէս շարունակ:

ՅԱՄԱՍԻՍ

Արժ. Տ. Գառնիկ Ա. Քհնյ. Հայրաճեանի մահուան տխուր առիթով «Մասիս» շաբաթաթերթի խմբագրութիւնն ու աշխատակազմը իր խորագրաց ցաւակցութիւնները կը յայտնէ վաստակաշատ հոգեւորականի եւ ազգային բարերարի այրիին երէցկին Արփինէին եւ համայն պարագաներուն:

ՎԱՐՁՈՒ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐ

1060 North Allen Ave Pasadena, CA 91104

Գրասենեակները վերանորոգուած եւ յարմար վարձքերով հեռաձայնել՝ (626) 398-0506

ՇՆՈՐՀԱԻՈՐԱՆՔ

Տիար Ուատիհ Պութրոս Օր Ռիթա Մագմանեան
Ամուսնացեալք, 29 Յունիս, 2018 Փաստիւնա
Մեր ջերմ շնորհաւորութիւնները ամուսնացեալ զոյգին եւ անոնց ընտանեկան պարգանեարուն, մասնաւորաբար Տէր եւ Տիկ. Ընկ. Աւետիս եւ Ալիս Մագմանեանին:

VA Print Media

Book Printing • Hard Covers • Year Books
Restoration of Old Books & Bibles

Նոր Գիրքերու Տպագրութեան եւ
Հին Գիրքերու Նորոգութեան Համար
Հեռաձայնել՝ ՎԱՀԻ ԱԶԱՊԱՀԵԱՆԻՆ

Vahe Atchabahian

1743 E. Elizabeth St. • Pasadena, CA 91104
Tel: 626-793-6220 • Cell: 626-354-5924
vamedia@yahoo.com • www.vaprintmedia.com

NATIONAL NOTARY ASSOCIATION
NOTARY PUBLIC

Garine Depoyan

626-755-4773

554 N. Chester Ave Pasadena, Ca. 91106
ghdepoyan@gmail.com

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly

Enclosed a check for (one year)

* \$50,00 * \$100,00 (first class) for USA

\$ 125,00 (Air Mail) for Canada.

\$ 250,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----

Address: -----

City: ----- State: ----- Zip Code: -----

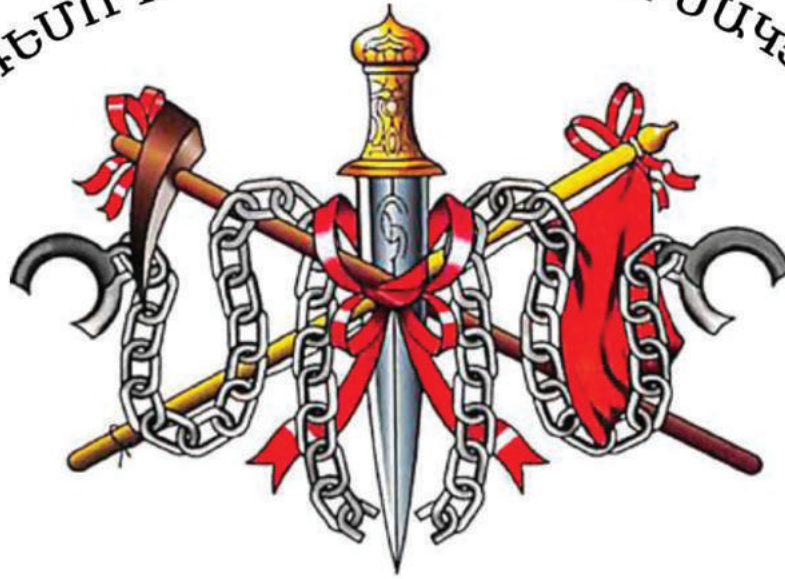
Country: -----

Tel: ----- Email: -----

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցէք
«Մասիս» Շաբաթաթերթին
T: (626) 797-7680 massis2@earthlink.net

ՄՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՀՆՉԱԿԵԱՆ ՔՍԱՆ ԿԱԽԱՂԱՆՆԵՐՈՒ

103-րդ ԱՄԵԱԿԻ ՈԳԵԿՈՉՈՒՄ

«Մեր Յատակ Տեղականը՝ Ժողովրդավարական և Անկախ ՀԱՅԱՍՏԱՆ»

Կազմակերպությամբ՝

Ս.Դ.Հ.Կ. Փասատինայի Փարամազ Մասնաճիւղի

Հովանավորությամբ՝

Ս.Դ.Հ.Կ. Արեւմտեան Ամերիկայի Վարիչ Մարմնի

Գլխավոր Բանախօս՝

Ս.Դ.Հ.Կ. Կեդրոնական Վարչության Անդամ Գանատայէն

Ընկ. Կիրակոս Թիրթիւնճեան

Կիրակի Յուլիս 15 2018, Երեկոյան ժամը 5:00-ին

Փասատինայի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ

Կիրակոս Սրահ

2215 E. COLORADO BLVD., PASADENA, CA. 91107

Գեղարուեստական Պատշաճ Յայտագիր

Մուտքը Ազատ